

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2023. GODINU

Zaštitni fond Republike Srpske

Banja Luka, mart 2024. godine

S A D R Ź A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	6
BILANS USPJEHA.....	11
BILANS TOKOVA GOTOVINE	16
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	18
NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ	20-55

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Skupštini i Upravnom odboru Zaštitnog fonda Republike Srpske****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Zaštitnog fonda Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2023. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivnan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Fonda na dan 31.12.2023. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Fond, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja o kojima je bilo riječi u pasusu Osnov za mišljenje i pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja, odlučili smo da ne postoje druga ključna pitanja revizije koja treba razmatrati u našem izvještaju.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Vrednovanje dugoročnih finansijskih plasmana	
<p>Plasmani u obveznice (napomene broj 4.3 i 4.5) predstavljaju najznačajniju stavku imovine Fonda.</p> <p>Fond je u toku 2023. godine vršio ulaganja slobodnih novčanih sredstava u obveznice ratne štete Republike Srpske.</p> <p>Ukupan iznos ulaganja u obveznice na dan 31.12.2023. godine iznosi 3.510.517 KM (dugoročni plasmani) i 101.780 KM (dio koji dospijeva do jedne godine).</p> <p>Ulaganja u obveznice su klasifikovana kao imovina koja se odmjerava po amortizovanoj vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> korištenjem metode efektivne kamate.</p>	<p>Uvidom u izvod Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka o stanju na računu na dan 31.12.2023. godine, uvjerali smo se u postojanje vlasništva nad obveznicama.</p> <p>Provjerili smo ispravnost obračuna efektivne kamatne stope i amortizacije diskonta.</p> <p>Provjerili smo ispravnost obračuna obveznica koje dospijevaju za naplatu u 2023. godini i adekvatnost klasifikacije na dugoročno i kratkoročno dospijeće istih.</p> <p>Provjerili smo obračun i način evidentiranja vjerovatnoće kreditnih gubitaka po plasmanima u obveznice.</p>

Uzimajući u obzir značajnost iskazane pozicije u finansijskim izvještajima Fonda, vrednovanje navedenih hartija od vrijednosti je od ključnog značaja.	Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost iskazanog ulaganja u obveznice na dan 31.12.2023. godine.
Obračun rezervisanja	
<p>Rezervisanja Fonda (napomene broj 4.8 i 4.12) su pojedinačno najznačajnija stavka pasive Fonda, dok troškovi rezervisanja predstavljaju najznačajnije troškove Fonda. Obračun rezervisanja je zahtjevan i uključuje visok nivo procjene. Rezervisanja Fonda uključuju rezervisanja za štete u sudskom i u redovnom postupku, rezervisanja za nastale a neprijavljene štete, rezervisanja za naknade zaposlenima i rezervisanja po osnovu sudskih sporova. Ukupan iznos svih rezervisanja na dan 31.12.2023. godine je 1.651.528 KM.</p> <p>Obračun nastalih, a neprijavljenih šteta Fonda izvršen je od strane ovlašćenog aktuara u skladu sa Pravilnikom o rezervisanju šteta Fonda koristeći aktuarsku metodu ulančanih ljestvica.</p> <p>Obračun sadašnje vrijednosti dugoročnih primanja zaposlenih izvršio je ovlašćeni aktuar u skladu sa zahtjevima MRS 19 koristeći određene demografske i ekonomske pretpostavke.</p> <p>Rezervisanja za štete u sudskom i redovnom postupku vrši stručna komisija Fonda za svaki slučaj pojedinačno.</p>	<p>Prilikom revizije rezervisanja za nastale a neprijavljene štete i rezervisanja za primanja zaposlenih, naše procedure uključile su pregled obračuna ovlašćenog aktuara, analitičke procedure provjere obračuna, provjeru korištenih ulaznih podataka i provjeru konzistentnosti primjene metodologija obračuna u poređenju sa prethodnim periodima.</p> <p>Revizijskim postupcima smo utvrdili da ne postoje značajna odstupanja.</p> <p>Revizijski postupci provjere obračuna rezervisanja za štete u sudskom i redovnom postupku uključili su provjeru podataka i adekvatnosti korištenih pretpostavki za obračun rezervisanja.</p> <p>Smatramo da je procjena stručnih lica Fonda u skladu sa dostupnim informacijama.</p> <p>Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost iskazanih rezervisanja na dan 31.12.2023. godine.</p>
Obračun obaveza za rente	
<p>Obaveze za rente (napomene broj 4.9 i 4.10) predstavljaju značajan dio obaveza Fonda. Ukupan iznos ovih obaveza na dan 31.12.2023. godine je 264.119 KM.</p> <p>Obaveze su vrednovane na osnovu aktuarskog obračuna kapitalizovanog iznosa renti na dan 31.12.2023. godine i klasifikovane po roku dospijeca na kratkoročne i dugoročne.</p> <p>Fond na dan finansijskih izvještaja ima obavezu isplate mjesečnih renti prema šest fizičkih lica. Od ovog broja, u tri slučaja obaveze isplate rente su privremene, dok su u tri slučaja obaveze Fonda da vrši doživotnu isplatu rente.</p>	<p>Pregledali smo aktuarski obračun kapitalizovanog iznosa renti i primjenjivane metodologije i razumnost pretpostavki obračuna.</p> <p>Provjerili smo ispravnost klasifikacije obaveza na dugoročne i kratkoročne.</p> <p>Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost iskazanih obaveza za rente na dan 31.12.2023. godine.</p>

(nastavlja se)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Fonda da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Fond, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Fonda.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezano objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Fond prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

(nastavlja se)

(nastavak)

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 19.03.2024. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl. pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2023. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
	(A) STALNA IMOVINA	001				
	(002+008+015+016+017+022+034)		4.564.141	384.109	4.180.032	4.146.778
1	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	0	0	0	0
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003	0	0	0	0
011, 013 dio 019	2. Koncesije, patenti, licence, softver i ostala prava	004	0	0	0	0
012, dio 019	3. Goodwill	005	0	0	0	0
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	0	0	0	0
015, 016, dio 019	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	0	0	0	0
2	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	370.921	164.799	206.122	218.742
020, dio 029	1. Zemljište	009	0	0	0	0
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	253.573	72.268	181.305	185.869
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	117.348	92.531	24.817	32.873
023, dio 029	4. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	012	0	0	0	0
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013	0	0	0	0
025, 026, dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	014	0	0	0	0
3	III INVESTICIONE NEKRETNINE	015	13.392	0	13.392	13.392
4	IV SREDSTVA UZETA U ZAKUP	016	0	0	0	0
5	V BIOLOŠKA SREDSTVA (018 do 021)	017	0	0	0	0
050, dio 059	1. Šume	018	0	0	0	0
051, dio 059	2. Višegodišnji zasadi	019	0	0	0	0
052, 053 dio 059	3. Osnovno stado i ostala biološka sredstva	020	0	0	0	0
055, 056 i dio 059	5. Avansi i biološka sredstva u pripremi	021	0	0	0	0
6	VI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	022	4.028.601	68.083	3.960.518	3.914.644
060, dio 069	1. Učešće u kapitalu zavisnih subjekata	023	0	0	0	0
061, dio 069	2. Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata	024	0	0	0	0
dio 06	3. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (026 do 029)	025	4.028.601	68.083	3.960.518	3.914.644
062, dio 069	3.1. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	026	0	0	0	0
063, dio 069	3.2. Dugoročni krediti u zemlji	027	0	0	0	0
064, dio 069	3.3. Dugoročni krediti u inostranstvu	028	0	0	0	0
065, dio 069	3.4. Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	029	4.028.601	68.083	3.960.518	3.914.644
dio 06	4. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (031+032)	030	0	0	0	0
066, dio 069	4.1. Vlasnički instrumenti	031	0	0	0	0
067, dio 069	4.2. Dužnički instrumenti	032	0	0	0	0
068, dio 069	5. Potraživanja po finansijskom lizingu	033	0	0	0	0
07 i 08	OSTALA DUGOROČNA SREDSTVA I	034	151.227	151.227	0	0

	RAZGRANIČENJA					
9	(B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	035	0	0	0	0
	(V) TEKUĆA SREDSTVA (037+044)	036	8.521.965	7.614.528	907.437	732.844
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJEN (038 DO 043)	037	0	0	0	0
100 do 109	1. Zalihe materijala	038	0	0	0	0
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	039	0	0	0	0
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	040	0	0	0	0
130 do 139	4. Zalihe robe	041	0	0	0	0
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva poslovanja koje se obustavlja	042	0	0	0	0
150 do 159	6. Dati avansi	043	0	0	0	0
	II KRATKOROČNA SREDSTVA IZUZEV ZALIHA I STALNIH SREDSTAVA NAMIJENJENIH PRODAJI (045+052+061+064+065)	044	8.521.965	7.614.528	907.437	732.844
	1. Kratkoročna potraživanja (046 do 051)	045	7.612.554	7.612.554	0	0
200, dio 209	1.1. Kupci - povezana pravna lica	046	0	0	0	0
201, 202, 203, dio 209	1.2. Kupci u zemlji	047	0	0	0	0
204, dio 209	1.3. Kupci iz inostranstva	048	0	0	0	0
grupa 21, osim 214	1.4. Potraživanja iz specifičnih poslova	049	7.612.554	7.612.554	0	0
grupa 22, osim 224	1.5. Ostala kratkoročna potraživanja	050	0	0	0	0
224	1.6. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	051	0	0	0	0
	2. Kratkoročni finansijski plasmani (053+058+059+060)	052	353.754	1.974	351.780	563.471
	2.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (054 do 057)	053	353.754	1.974	351.780	563.471
230, dio 238	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054	0	0	0	0
231, dio 238	b) Kratkoročni krediti u zemlji	055	0	0	0	0
232, dio 238	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	056	0	0	0	0
233, dio 238	g) Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	057	353.754	1.974	351.780	563.471
235 i 236	2.2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	058	0	0	0	0
234, 239	2.3. Potraživanje po finansijskom lizingu	059	0	0	0	0
214	2.4. Derivativna finansijska sredstva	060	0	0	0	0
24	3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (062+063)	061	555.657	0	555.657	169.373
240, dio 249	3.1. Gotovinski ekvivalenti	062	0	0	0	0
241 do 249	3.2. Gotovina	063	555.657	0	555.657	169.373
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	064	0	0	0	0
280 do 289	5. Aktivna vremenska razgraničenja	065	0	0	0	0
	(G) BILANSNA AKTIVA (001+035+036)	066	13.086.106	7.998.637	5.087.469	4.879.622
880 do 888	(D) VANBILANSNA AKTIVA	067	2.402.218	0	2.402.218	2.049.601

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2023. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	BILANSNA PASIVA	101		
	(A) KAPITAL (102-110+113-114+115+119+122-123+124-128+131)		3.129.553	2.830.684
29	I OSNOVNI KAPITAL (103+106+107+108+109)	102	0	0
300	1. Akcijski kapital (104+105)	103	0	0
	1.1. Akcijski kapital - obične akcije	104	0	0
	1.2. Akcijski kapital - povlašćene (prioritetne) akcije	105	0	0
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	106	0	0
304	3. Ulozi	107	0	0
305	4. Državni kapital	108	0	0
309	5. Ostali osnovni kapital	109	0	0
31	II OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL (111+112)	110	0	0
310	1. Otkupljene sopstvene akcije i udjeli	111	0	0
311	2. Upisani neuplaćeni kapital	112	0	0
320	III EMISIONA PREMIJA	113	0	0
321	IV EMISIONI GUBITAK	114	0	0
dio 32	V REZERVE (116 do 118)	115	0	0
322	1. Zakonske rezerve	116	0	0
323	2. Statutarne rezerve	117	0	0
329	3. Ostale rezerve	118	0	0
dio 33	VI REVALORIZACIONE REZERVE (120+121)	119	0	0
330	1. Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva	120	0	0
331 i 334	2. Ostale revalorizacione rezerve	121	0	0
332	VII POZITIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	122	0	0
333	VIII NEGATIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	123	0	0
34	IX NERASPOREĐENA DOBIT (125 do127)	124	3.129.553	2.830.684
340 ili 342	1. Neraspoređena dobit iz ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	125	2.830.684	2.210.350
341 ili 343	2. Neraspoređena dobit tekuće godine / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	126	298.869	620.334
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	127	0	0
35	X GUBITAK (129 + 130)	128	0	0
350 ili 352	1. Gubitak ranijih godina/Višak rashoda nad prihodima ranijih godina	129	0	0
351 ili 353	2. Gubitak tekuće godine/Višak rashoda nad prihodima tekuće godine	130	0	0
	XI UČEŠĆA BEZ PRAVA KONTROLE	131	0	0
	(B) DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (133+137+145)	132	265.648	261.993
dio 40	I DUGOROČNA REZERVISANJA (134 DO 136)	133	20.173	15.943
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	134	0	0
404	2. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	135	20.173	15.943
401, 402, 403, dio 409	3. Ostala dugoročna rezervisanja	136	0	0

	II DUGOROČNE OBAVEZE (138 do 144)	137	245.475	246.050
411	1. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138	0	0
413	2. Dugoročni krediti u zemlji	139	0	0
414	3. Dugoročni krediti u inostranstvu	140	0	0
412	4. Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima	141	0	0
415, 416	5. Dugoročne obaveze po lizingu	142	0	0
418	6. Ostale dugoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti	143	0	0
dio 409, 410, 419	7. Ostale dugoročne obaveze, uključujući razgraničenja	144	245.475	246.050
408	III RAZGRANIČENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	145	0	0
407	(V) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	146	0	0
42 do 49	(G) KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA EZERVISANJA (148+155+161+157+158+159+160+161+162+163+164+165+166+167+168)	147	1.692.268	1.786.945
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (149 do 154)	148	18.644	20.052
420	1.1. Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima	149	0	0
421 do 424	1.2. Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	150	0	0
425 i 426	1.3. Kratkoročne obaveze po lizingu	151	0	0
427	1.4. Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	152	0	0
428	1.5. Derivatne finansijske obaveze	153	0	0
429	1.6. Ostale obaveze po amortizovanoj vrijednosti	154	18.644	20.052
43	2. Obaveze iz poslovanja (156 do 160)	155	3.360	4.470
430 i 436	2.1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	156	0	0
431	2.2. Dobavljači - povezana pravna lica	157	0	0
432, 433 i 434	2.3. Dobavljači u zemlji	158	3.360	4.470
435	2.4. Dobavljači iz inostranstva	159	0	0
437, 439	2.5. Ostale obaveze iz poslovanja	160	0	0
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	161	0	0
450 do 458	4. Obaveze za plate i naknade plata	162	33.969	26.584
460 do 468	5. Druge obaveze	163	4.940	4.810
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	164	0	0
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	165	0	2.964
481	8. Obaveze za porez na dobitak	166	0	0
49, osim 496	9. Kratkoročna razgraničenja	167	0	0
496	10. Kratkoročna rezervisanja	168	1.631.355	1.728.065
	(D) POSLOVNA PASIVA (101+132+146+147)	169	5.087.469	4.879.622
890 do 898	(Đ) VANBILANSNA PASIVA	170	2.402.218	2.049.601

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2023. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	201		
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+214-215+216-217+218)		2.132.775	2.471.502
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202	0	0
600, dio 605	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203	0	0
601, 602, 603, dio 605	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204	0	0
604, dio 605	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205	0	0
61	2. Prihodi od prodaje proizvoda (207 do 209)	206	0	0
610, dio 615	a) Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima	207	0	0
611, 612, 613, dio 615	b) Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	208	0	0
614, dio 615	v) Prihodi od prodaje proizvoda na inostranom tržištu	209	0	0
62	3. Prihodi od pruženih usluga (211 do 213)	210	0	0
620, dio 625	a) Prihodi od pruženih usluga povezanim licima	211	0	0
621, 622, 623, dio 625	b) Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	212	0	0
624, dio 625	v) Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	213	0	0
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	214	0	0
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	215	0	0
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	216	0	0
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	217	0	0
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	218	2.132.775	2.471.502
	II POSLOVNI RASHODI	219		
	(220+221+222+223+226+227+234+235+236)		2.065.425	1.771.406
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodate robe	220	0	0
510 do 512	2. Troškovi materijala	221	7.883	8.756
513	3. Troškovi goriva i energije	222	13.436	13.012
52	4. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (224+225)	223	467.959	425.897
520 i 523	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	224	376.763	335.048
524 do 529	b) Troškovi ostalih ličnih primanja	225	91.196	90.849
530 do 539	5. Troškovi proizvodnih usluga	226	49.566	40.222
54	6. Troškovi amortizacije i rezervisanja (228+233)	227	1.423.335	1.183.217
540	6.1. Troškovi amortizacije (229 do 232)	228	15.988	15.780
dio 540	a) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	229	15.988	15.780
dio 540	b) Amortizacija investicionih nekretnina	230	0	0
dio 540	v) Amortizacija sredstava uzetih u zakup	231	0	0
dio 540	g) Amortizacija ostalih sredstava	232	0	0
541	6.2. Troškovi rezervisanja	233	1.407.347	1.167.437
55, osim 555 i 556	7. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	234	102.374	99.620
555	8. Troškovi poreza	235	506	354
556	9. Troškovi doprinosa	236	366	328
	(B) POSLOVNI DOBITAK (201-219)	237	67.350	700.096
	(V) POSLOVNI GUBITAK (219-201)	238	0	0
66	(G) FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	239		
	I FINANSIJSKI PRIHODI (240 do 243)		129.389	123.077
660, 661	1. Prihodi od kamata	240	129.389	123.077

662	2. Pozitivne kursne razlike	241	0	0
663	3. Prihodi od efekata valutne klauzule	242	0	0
669	4. Ostali finansijski prihodi	243	0	0
56	II FINANSIJSKI RASHODI (245 do 248)	244	0	0
560, 561	1. Rashodi kamata	245	0	0
562	2. Negativne kursne razlike	246	0	0
563	3. Rashodi po osnovu valutne klauzule	247	0	0
569	4. Ostali finansijski rashodi	248	0	0
	(D) DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (237+239-244) ili (239-244-238)	249	196.739	823.173
	(Đ) GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (238+244-239) ili (244-239-237)	250		
67	(E) OSTALI DOBICI I GUBICI I OSTALI PRIHODI I DOBICI (252 do 260)	251	503.654	361.751
670, 570 neto prikaz	1. Neto dobiti po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	252	0	0
671, 571 neto prikaz	2. Neto dobiti po osnovu prodaje investicionih nekretnina	253	0	0
672, 572 neto prikaz	3. Neto dobiti po osnovu prodaje bioloških sredstava	254	0	0
673, 573 neto prikaz	4. Neto dobiti po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	255	0	0
674, 574 neto prikaz	5. Neto dobiti po osnovu prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	256	0	0
675, 575 neto prikaz	6. Neto dobiti po osnovu prodaje materijala	257	0	0
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	258	0	0
677, 679	8. Ostali prihodi i dobiti	259	503.654	361.751
678, 577	9. Neto dobiti od derivativnih finansijskih instrumenata	260	0	0
57	II OSTALI RASHODI I GUBICI (262 do 270)	261	399.411	544.649
570, 670 neto prikaz	1. Neto gubici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	262	0	0
571, 671 neto prikaz	2. Neto gubici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	263	0	0
572, 672 neto prikaz	3. Neto gubici po osnovu prodaje bioloških sredstava	264	0	0
573, 673 neto prikaz	4. Neto gubici po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	265	0	0
574, 674 neto prikaz	5. Neto gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	266	0	0
575, 675 neto prikaz	6. Neto gubici po osnovu prodaje materijala	267	0	0
576	7. Manjkovi	268	0	0
577, 678 neto prikaz	9. Neto gubici od derivativnih finansijskih instrumenata	269	0	0
578, 579	9. Ostali rashodi i gubici	270	399.411	544.649
	(Ž) DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (251-261)	271	104.243	0
	(Z) GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (261-251)	272	0	182.898
68	(I) PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (274 + 281)	273	0	0
dio 68	1. Neto dobiti od usklađivanja imovine (osim finansijske) (275 do 280)	274	0	0
680, 580 neto prikaz	1.1. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava	275	0	0
681, 581 neto prikaz	1.2. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme	276	0	0
682, 582 neto prikaz	1.3. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	277	0	0
683, 583 neto prikaz	1.4. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	278	0	0
685, 585 neto prikaz	1.5. Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	279	0	0

688, dio 689, 588, dio 589neto prikaz	1.6. Neto dobiti od usklađivanja vrijednost stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	280	0	0
dio 68	2. Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (282 do 285)	281	0	0
684, 584 neto prikaz	2.1 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	282	0	0
686, 585 neto prikaz	2.2 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja od kupaca)	283	0	0
687, 587 neto prikaz	2.3 Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvređenja potraživanja od kupaca	284	0	0
dio 689, dio 589 neto prikaz	2.4 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	285	0	0
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (287 + 294)	286	2.113	19.941
0	1. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (osim finansijske) (288 do 293)	287	0	0
580, 680	1.1. Neto gubici po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava	288	0	0
581, 681 neto prikaz	1.2. Neto gubici po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme	289	0	0
582, 682	1.3. Neto gubici po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	290	0	0
583, 683	1.4. Neto gubici po osnovu obezvređenja bioloških sredstva koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	291	0	0
585, 685 neto prikaz	1.5. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	292	0	0
588, dio 589, 688, dio 689	1.6. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	293	0	0
0	2. Gubici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (295 do 298)	294	2.113	19.941
584, 684	2.1 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	295	2.113	19.941
586, 686	2.2 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja od kupaca)	296	0	0
587, 687 neto prikaz	2.3 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca	297	0	0
dio 589, dio 689neto prikaz	2.4 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	298	0	0
	(J) DOBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (273-286)	299	0	0
	(K) GUBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (286-273)	300	2.113	19.941
690 i 691	(L) Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	301	0	0
590 i 591	(Lj) Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	302	0	0
	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	303		
	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	304		
	UKUPNI PRIHODI (201+239+251+273+301+303)	305	2.765.818	2.956.330
	UKUPNI RASHODI (219+244+261+286+302+304)	306	2.466.949	2.335.996
	(M) DOBIT I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	307	298.869	620.334
	1. Dobit prije oporezivanja (305 – 306)	307	298.869	620.334
	2. Gubitak prije oporezivanja (306 – 305)	308	0	0
721	(N) TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	309		
	1. Poreski rashodi perioda			
	2. Odloženi poreski rashodi (311 + 312)	310	0	0
722	2.1 Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava	311		
724	2.2 Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza	312		

	3. Odloženi poreski prihodi (314 + 315)	313	0	0
723	3.1 Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava	314		
725	3.2 Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza	315		
	(Nj) NETO DOBIT I NETO GUBITAK PERIODA			
	1. Neto dobit tekuće godine (307-309-310+313)>0 i 307>0 ili (313-308-309-310)>0 i 308>0	316	298.869	620.334
	2. Neto gubitak tekuće godine (308+309+310-313)>0 i 308>0 ili (309+310-307-313)>0 i 307>0	317		
726	(O) Međudividende i drugi vidovi raspodjele dobitka u toku perioda	318		
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	319		
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	320		
	Obična zarada po akciji	321		
	Razrijeđena zarada po akciji	322		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	323	7	7
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324	7	7

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2023. godine

u KM

Oznaka pozicije	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA	400	298.869	620.334
	1. Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (±402+403±404±405-406+407)	401	0	0
Promjena na 332 i 333	1.1 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	402		
Promjena na 331	1.2 Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")	403		
	1.3 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	404		
	1.4 Dobici ili gubici po osnovu konverzije finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	405		
Promjena na 339, dio	1.5 Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha	406		
	1.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	407		
	2. Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (± 409± 410 ± 411 ± 412 ± 413 ± 414)	408	0	0
Promjena na 330	2.1 Revalorizacija nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	409		
Promjena na 332 i 333	2.2 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	410		
Promjena na 339, dio	2.3 Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definisanih primanja	411		
	2.4 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	412		
Promjena na 339, dio	2.5 Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha	413		
	2.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	414		
	(B) OSTALA DOBIT/GUBITAK U PERIODU (± 401 ± 408)	415	0	0
	(V) UKUPNA DOBIT / (GUBITAK) (400± 415)	416	298.869	620.334
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	417		
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	418		

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
(A) TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	501	1.946.847	2.006.965
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)			
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	502	0	0
2. Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	503	0	0
3. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i slično	504	0	0
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	1.946.847	2.006.965
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 512)	506	1.835.485	1.749.297
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	507	70.199	60.034
2. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	508	5.817	5.478
3. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	509	0	0
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	487.322	442.460
5. Odlivi po osnovu poreza na dobit	511	0	0
6. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	512	1.272.147	1.241.325
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-505)	513	111.362	257.668
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (505-501)	514	0	0
(B) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	515	974.922	1.398.653
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (516 do 530)			
1. Prilivi gotovine po osnovu prodaje akcija i udjela zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	516	0	0
2. Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	517	0	0
3. Prilivi po osnovu prodaje investicionih nekretnina	518	0	0
4. Prilivi po osnovu prodaje bioloških sredstava	519	0	0
5. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava	520	0	0
6. Prilivi po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji	521	0	0
7. Prilivi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	522	0	0
8. Prilivi od finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	523	0	0
9. Prilivi od ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	524	845.533	1.275.575
10. Prilivi po osnovu lizinga (glavnica)	525	0	0
11. Prilivi po osnovu lizinga (kamata)	526	0	0
12. Prilivi po osnovu kamata	527	129.389	123.078
13. Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	528	0	0
14. Prilivi po osnovu derivatnih finansijskih instrumenata	529	0	0
15. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	530	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (532 do 541)	531	700.000	1.800.000
1. Odlivi gotovine po osnovu kupovine akcija i udjela zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	532	0	0
2. Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	533	0	0
3. Odlivi po osnovu kupovine investicionih nekretnina	534	0	0
4. Odlivi po osnovu kupovine bioloških sredstava	535	0	0
5. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	536	0	0
6. Odlivi po osnovu finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	537	0	0
7. Odlivi po osnovu finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	538	0	0
8. Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	539	700.000	1.800.000
9. Odlivi po osnovu derivatnih finansijskih instrumenata	540	0	0
10. Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	541	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (515-531)	542	274.922	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (531-515)	543	0	401.347

(V) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	544	0	0
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (545 do 550)		0	0
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	545	0	0
2. prilivi od prodaje otkupljenih sopstvenih akcija	546	0	0
3. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	547	0	0
4. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	548	0	0
5. Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata	549	0	0
6. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	550	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (552 do 558)	551	0	0
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	552	0	0
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	553	0	0
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	554	0	0
4. Odlivi po osnovu lizinga	555	0	0
5. Odlivi po osnovu dužničkih instrumenata	556	0	0
6. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	557	0	0
7. Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	558	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (544-551)	559	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (551-544)	560	0	0
(G) UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+515+544)	561	2.921.769	3.405.618
(D) UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (506+531+551)	562	2.535.485	3.549.297
(Đ) NETO PRILIV GOTOVINE (561-562)	563	386.284	0
(E) NETO ODLIV GOTOVINE (562 - 561)	564	0	143.679
(Ž) GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	565	169.373	313.052
(Z) POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	566	0	0
(I) NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	567	0	0
(J) GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (565+563-564+566-567)	568	555.657	169.373

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA									UDJELI KOJI NEMAJU KONTROLU (MANJINSKI INTERES)	UKUPNI KAPITAL
	Oznaka AOP-a	Akcijski kapital - vlasnički udjeli	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacione rezerve za finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacione rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+-7+-8+-9)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 01.01.2022. godine	901	0	0	0	0	0	0	2.210.350	2.210.350	0	2.210.350
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2022. godine (901±902±903)	904	0	0	0	0	0	0	2.210.350	2.210.350	0	2.210.350
5. Dobit/(gubitak) za godinu	905	0	0	0	0	0	0	620.334	620.334	0	620.334
6. Ostali ukupni rezultat za godinu	906	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Ukupan dobit/gubitak 01.01.2022. godine (±905±906)	907	0	0	0	0	0	0	620.334	620.334	0	620.334
8. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljenje dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine/01.01.2023. godine (904±907±908-909-910±911±912)	913	0	0	0	0	0	0	2.830.684	2.830.684	0	2.830.684

14. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	914	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Efekti ispravke grešaka	915	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2023. godine (913±914±915)	916	0	0	0	0	0	0	2.830.684	2.830.684	0	2.830.684
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	298.869	298.869	0	298.869
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Ukupan dobit/gubitak 31.12.2023. godine (±917±918)	919	0	0	0	0	0	0	298.869	298.869	0	298.869
20. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Objavljenje dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24. Ostale promjene	924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25. Stanje na dan 31.12.2023. godine (916±919±920-921-922±923±924)	925	0	0	0	0	0	0	3.129.553	3.129.553	0	3.129.553

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Fond je obavezan da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Grujo Komljenović, direktor
2. Igor Vujasinović, koordinator službe za finansije i računovodstvo.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Fonda (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Upravni odbor Fonda je usvojio Izvještaj o popisu za 2023. godinu odlukom broj 144-2/24 od 30.01.2024. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovao nam je Igor Vujasinović, koordinator službe za finansije i računovodstvo.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi u Fondu prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

2. OSNOVNI PODACI O FONDU

Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond) je osnovan u skladu sa Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalih obaveznih osiguranja od odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05), Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ 82/15) i Odlukom o organizovanju Zaštitnog fonda Republike Srpske.

Članovi Fonda su sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju osiguranje od autoodgovornosti, bez obzira da li im je registrovano sjedište u Republici Srpskoj, ili u Federaciji BiH.

Cilj Fonda je plaćanje odštete osiguranja od građanske odgovornosti koje proizilaze iz saobraćajnih nezgoda u slučajevima predviđenim Zakonom.

Skupštinu Zaštitnog fonda čine ovlašćena lica članova čije pravo upravljanja je srazmerno učešću u plaćanju doprinosa.

Organi Fonda su:

- Skupština,
- Upravni odbor i
- direktor.

Članovi Upravnog odbora Fonda su:

1. Milenko Mišanović, predsjednik, iz Nešković osiguranja,
2. Snježana Rudić, član, iz Ministarstva finansija Republike Srpske,
3. Goran Radović, član, iz Garant osiguranja,
4. Milomir Durmić, član, iz Drina osiguranja,
5. Slađan Jovović, član, iz Aura osiguranja.

Komisiju za štete u periodu 01.01. – 31.12.2023. godine su činili:

- Dijana Švraka – Dunav osiguranje
- Milan Kresoja – Drina osiguranje,
- Saša Matić – Viner osiguranje.

Sjedište Fonda: 78000 Banja Luka, Vidovdanska bb

Šifra osnovne djelatnosti: 94.11 – Djelatnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca

Matični broj: 11008330

JIB: 4402494190007

Broj zaposlenih radnika u 2023. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 7.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Finansijski izvještaji Fonda su sastavljeni za poslovnu 2023. godinu u skladu sa računovodstvenim politikama usvojenim na osnovu odluke Upravnog odbora Fonda broj 884-3-3/16 od 31.03.2016. godine i izmjena broj 3048-4/16 od 31.10.2016. godine. Navedene računovodstvene politike nisu u potpunosti usklađene sa zahtjevima MRS/MSFI.

Računovodstvene politike predstavljaju posebna načela, osnove, konvencije, pravila i praksu, koje je Zaštitni fond Republike Srpske usvojio za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima finansijskog izvještavanja.

Računovodstvene politike se odnose na vrednovanje, priznavanje, ukidanje priznavanja, mjerenja i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda.

Nematerijalna ulaganja

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obilježja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačnu nabavnu cijenu u vrijeme nabavke ulaganja veću od prosječne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava kumulativno sve uslove iz stava 2. ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrjeđenja.

Kada ocijeni da naknadno mjerenje nematerijalnih ulaganja po troškovnom modelu nije najprikladnije za Fond, uprava može primjeniti dopušteni alternativni postupak za naknadno mjerenje nematerijalnih ulaganja po modelu revalorizacije iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po poštenoj vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrjeđenja.

Za potrebe revalorizacije, poštena vrijednost određuje se pozivanjem na aktivno tržište.

Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom poštene vrijednosti na dan bilansa stanja.

Značajnim odstupanjem iskazane vrijednosti nematerijalnog ulaganja od vrijednosti koja bi se utvrdila procenom poštene vrijednosti smatra se odstupanje koje je veće od 5%.

Procjenu poštene vrijednosti nematerijalnih ulaganja vrši komisija za procjenu poštene vrijednosti nematerijalnih ulaganja koju obrazuje direktor Fonda.

Prilikom revalorizacije nematerijalnih ulaganja, revalorizuju se sva nematerijalna ulaganja koja pripadaju istoj grupi.

Efekti procene nematerijalnih ulaganja po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmerno i na nabavnoj vrijednosti i na ispravci vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nematerijalnih ulaganja prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo vrednovano po nabavnoj vrijednosti.

Ukoliko procjena poštene vrijednosti nematerijalnih ulaganja pokaže da je procjenjena vrijednost nematerijalnog ulaganja manja od sadašnje vrijednosti priznate u finansijskim izvještajima na dan procjene, negativni efekti se priznaju u bilansu uspjeha.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina, osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora, ili u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima koji regulišu pitanja poreza na dobit.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost ili revalorizovana nabavna vrijednost ukoliko se nematerijalno ulaganje vrednuje metodom revalorizacije.

Preostala vrijednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

1) postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi nematerijalno sredstvo na kraju njegovog preostalog vijeka trajanja, ili

2) za to nematerijalno sredstvo, odnosno ulaganje postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrijednost

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka viša od prosječne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

Nematerijalna ulaganja koja su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovana kao sredstva namijenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procjenjuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Objelodanjivanja

Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje sledeće za svaku grupu nematerijalnih ulaganja, razlikujući pri tom interno generisana nematerijalna ulaganja i druga nematerijalna ulaganja:

- (a) da li je vijek trajanja neograničen ili ograničen i ako je ograničen, vijek trajanja ili korišćene stope amortizacije;
- (b) korišćene metode amortizacije za nematerijalnu imovinu sa konačnim vijekom trajanja;
- (c) bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu amortizaciju (zajedno sa akumuliranim gubicima od umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju perioda;
- (d) stavku bilansa uspeha u koje je uključena amortizacija nematerijalne imovine;
- (e) usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda pokazujući:
 - (1) naknadna ulaganja, ukazujući odvojeno ona iz internog razvoja, ona koja su stečena odvojeno i ona koja su stečene kroz poslovne kombinacije;
 - (2) imovinu klasifikovanu kao imovina koja se drži za prodaju ili je uključena u grupu za otuđenje u skladu sa MSFI-om 5 i druga otuđenja;
 - (3) povećanja ili smanjenja tokom perioda kao rezultat revalorizacija u skladu sa paragrafima 75, 85 i 86 i od gubitaka od umanjenja vrijednosti priznatih ili storniranih direktno u kapitalu u skladu sa MRS 36 (ukoliko ih ima);
 - (4) gubitke od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspeha tokom perioda u skladu sa MRS-om 36 (ukoliko ih ima);
 - (5) gubitke od umanjenja vrijednosti stornirani u bilansu uspeha tokom perioda u skladu sa MRS-om 36 (ukoliko ih ima);
 - (6) amortizaciju priznatu tokom perioda;
- (f) druge promjene knjigovodstvene vrijednosti tokom perioda

Takođe, Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) za nematerijalnu imovinu za koju je procjenjeno da ima neograničen koristan vijek trajanja, knjigovodstvenu vrijednost imovine i razloge koji podržavaju procjenu da imovina ima neograničen koristan vijek trajanja. Navodeći ove razloge, Fond će opisati faktore koji su imali značajnu ulogu u utrdivanju da imovina ima neograničen vijek trajanja;
- (c) za nematerijalnu imovinu stečenu uz pomoć državnih davanja i početno priznatu po fer vrijednosti:
 - (1) fer vrijednost utvrđenu početno priznatu za ovu imovinu;
 - (2) njenu knjigovodstvenu vrijednost; i
 - (3) da li se odmjerava poslije priznavanja po metodu nabavne vrijednosti ili po metodu revalorizacije;
- (d) postojanje i knjigovodstvenu vrijednost nematerijalne imovine sa ograničenim pravom vlasništva i knjigovodstvenu vrijednost nematerijalne imovine založene kao osiguranje obaveza, i

Ukoliko se nematerijalna imovina mjeri po revalorizovanim vrijednostima, Fond objelodanjuje sledeće:

(a) po grupama nematerijalne imovine:

(1) efektivni datum revalorizacije;

(2) knjigovodstvenu vrijednost revalorizovane nematerijalne imovine; i

(b) iznos revalorizacionih rezervi koje se odnose na nematerijalnu imovinu na početku i na kraju perioda, i

(c) metod i značajne pretpostavke primjenjene u procjeni fer vrijednosti imovine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji je korisni vijek trajanja je duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke sredstva veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju kumulativno sve uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrjeđenja.

Kada ocijeni da naknadno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme po troškovnom modelu nije najprikladnije za Fond, uprava može primjeniti dopušteni alternativni postupak za naknadno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme po modelu revalorizacije iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po poštenoj vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrjeđenja.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primjenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrijednosti na dan bilansa stanja.

Značajnim odstupanjem iskazane vrijednosti nekretnine, postrojenja i opreme od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom poštene vrijednosti smatra se odstupanje koje je više od 5%.

Procjenu poštene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme vrši komisija za procjenu vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koju obrazuje direktor Fonda. Predsjednik te komisije mora biti profesionalno kvalifikovani procjenjivač.

Prilikom revalorizacije nekretnine, postrojenja i opreme, revalorizuju se sva nekretnina, postrojenja i oprema iz grupe kojoj to sredstvo pripada.

Efekti procjene nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmerno i na nabavnoj vrijednosti i na ispravci vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo vrednovano po troškovnom modelu.

Ukoliko procjena poštene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme pokaže da je procjenjena vrijednost nematerijalnog ulaganja manja od sadašnje vrijednosti priznate u finansijskim izvještajima na dan procjene negativni efekti se priznaju u bilansu uspjeha.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda po amortizacionim stopama propisanim poreskim zakonodavstvom. Jednom amortizovane nekretnine, postrojenja i oprema ne mogu se ponovo amortizovati.

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se stope amortizacije propisane Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrijednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka viša od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema posljednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih dijelova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme koriguje se nabavna vrijednost, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit Republike Srpske.

Nekretnine postrojenja i oprema koja su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namjenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovani kao sredstva namjenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procjenjuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja djelatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1. ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procjenjenog vijeka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Objelodanjanja

Za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje sledeće:

- (a) osnove za odmjeravanje korišćene kod utvrđivanja bruto knjigovodstvene vrijednosti;
- (b) korišćeni metodi amortizacije,
- (c) korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije,
- (d) bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija (zajedno sa akumuliranim gubicima usled umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju perioda; i
- (e) usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, pokazujući:
 - (1) povećanja i smanjenja koja su nastala kao rezultat revalorizacije, i kao rezultat gubitaka usljed umanjenja vrijednosti koji su priznati ili poništeni direktno na kapitalu, u skladu sa MRS 36;
 - (2) gubitke usljed umanjenja vrijednosti priznate u bilansu uspjeha u skladu sa MRS 36;
 - (3) gubitke usljed umanjenja vrijednosti poništene u bilansu uspjeha u skladu sa MRS 36;
 - (4) amortizaciju,

(f) postojanje i iznosi ograničenja vlasništva, kao i nekretnine, postrojenja i opreme koji su založeni kao garancija za obaveze,

Ako se nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju u revalorizovanim iznosima, objelodanjuje se sledeće:

- (a) datum kada je izvršena revalorizacija;
- (b) da li je u njoj učestvovao nezavisni procjenitelj;
- (c) metodi i značajne pretpostavke koje su primjenjivane u procjeni fer vrijednosti stavke;
- (d) stepen u kom je fer vrijednost stavki utvrđena neposredno na osnovu cijena na aktivnom tržištu ili na osnovu nedavnih nezavisnih tržišnih transakcija, ili je bila procjenjena korišćenjem nekih drugih tehnika vrednovanja, i
- (e) knjigovodstvenu vrijednost svake revalorizovane klase nekretnina, postrojenja i opreme koja bi bila priznata da su sredstva knjižena po modelu nabavne vrijednosti.

Investicione nekretnine

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Investiciona nekretnina Fonda je nekretnina (neko zemljište ili zgrada – ili deo zgrade – ili i jedno i drugo), koju Fond (kao vlasnik ili korisnik) drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine u zakup ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- (a) upotrebe za pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili
- (b) prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Pri početnom mjerenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od prosječne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema posljednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava kumulativo sve uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene vrijednosti.

Poštenu vrijednost investicione nekretnine je njena tržišna vrijednost. Poštenu vrijednost mjeri se kao najvjerojatnija cijena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrijednosti.

Procjenu poštene vrijednosti investicione nekretnine vrši komisija za procjenu poštene vrijednosti koju obrazuje direktor Fonda.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promjene poštene vrijednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Investicione nekretnine ne podliježu obračunu amortizacije.

Ukoliko uprava Fonda utvrdi da naknadno mjerenje investicione nekretnine po poštenoj vrijednosti ne daje objektivniju sliku o vrijednosti te grupe nekretnina, može odlučiti da se u finansijskim izvještajima naknadno mjerenje investicione nekretnine vrši po troškovnom modelu iz MRS 40 Investicione nekretnine, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja umanjenoj za ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu obezvređenja.

Ukoliko uprava Fonda odčući da naknadno mjerenje investicione nekretnine vrši po troškovnom modelu, amortizacija investicionih nekretnina vrši se primjenom proporcionalnog metoda amortizacionom stopom propisanom Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske.

Osnovicu za amortizaciju čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Objelodanjanja

Za svaku stavku investicione nekretnine u finansijskim izvještajima Fond objelodanjuje sledeće:

(a) da li primenjuje metod fer vrijednosti ili metod nabavne vrijednosti.

(b) metode i važne pretpostavke korišćene za određivanje fer vrijednosti investicione nekretnine, uključujući izjavu o tome da li je utvrđivanje fer vrijednosti podržano dokazima sa tržišta ili je više zasnovano na drugim faktorima (koje Fond objelodanjuje) zbog prirode nekretnine i nedostatka uporedivih podataka sa tržišta;

(c) iznose priznate u bilansu uspeha za:

(1) prihod od zakupa investicione nekretnine;

(2) direktne poslovne rashode (uključujući popravke i održavanje) koji proizilaze iz investicione nekretnine koja je generisala prihod od zakupa tokom perioda,

(d) vrijednosti investicione nekretnine na početku i na kraju perioda

Dugoročni finansijski plasmani

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrijednosti koje se drže do dospeća, dugoročno oročena novčana sredstva kod banaka i ostali dugoročni plasmani koji obuhvataju plaćanja po zaključenim sporazumima po regresnim zahtjevima koja dospjevaju za plaćanje nakon jedne godine od datuma finansijskog izvještaja.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica nad čijim poslovanjem postoji značajan uticaj (učešće u akcijama sa pravom glasa od 20% do 50%) i drugi uslovi definisani MRS 28 Računovodstveno obuhvatanje ulaganja u pridružena Fonda mjere se prema metodu nabavne vrijednosti ili u skladu sa MRS 39.

Hartije od vrijednosti namjenjeni prodaji iskazuju se po fer (poštenoj) vrijednosti na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeća iskazuju se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Objelodanjanja

Za svaku stavku dugoročnih finansijskih plasmana u finansijskim izveštajima Fond objelodanjuje informacije u skladu sa MSFI 7 – Finansijski instrumenti – objavljivanja

Dati avansi

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Dati avansi obuhvataju unaprijed uplaćene iznose dobavljačima za nabavku dobara i usluga.

Dati avansi su finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja vrijednost nadoknade koja je data za njih. U slučaju kada nije izvršena nabavka za koju je dat avans, a na dan bilansa procjenom se utvrdi da je vrednost avansa manja od knjigovodstvene vrednosti, tada se razlika između knjigovodstvene i procjenjene vrijednosti za naplatu knjiži u korist računa ispravke vrijednosti datih avansa, na teret rashoda.

Objelodanjanja

Za svaku stavku datih avansa u finansijskim izveštajima Fond objelodanjuje sledeće:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak značajnih salda potraživanja za date avanse na početku i na kraju perioda
- (d) opis instrumenata obezbeđenja potraživanja za date avanse za svaku pojedinačno značajnu stavku
- (e) iznos ispravke vrijednosti potraživanja za date avanse sa opisom razloga ispravke vrijednosti, posebno za svaku pojedinačno značajnu stavku
- (f) neto iznos potraživanja za date avanse nakon ispravka vrijednosti

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od članica, potraživanja od regresnih dužnika na osnovu odluka, presuda, sporazuma, rješenja i ostalih potraživanja prema pravnim i fizičkim licima. Priznavanje potraživanja se vrši na osnovu originalnih odluka ili rješenja, pravosnažnih presuda nadležnih sudova, sporazuma i drugih isprava iz kojih jasno i argumentovano proizilazi osnov i iznos potraživanja. Zaštitni fond Republike Srpske je u obavezi da u knjigovodstvu obezbijedi analitičku evidenciju potraživanja no svakom potraživanju i da stalno prati plaćanje i ročnost preostalih potraživanja.

U momentu utvrđivanja osnova, odnosno isplate štete, regresna potraživanja se evidentiraju u vanbilansnoj evidenciji.

Kratkoročni plasmani obuhvataju date kratkoročne kredite, hartije od vrijednosti, potraživanja od regresnih dužnika, kratkoročno oročene novčane depozite kod banaka i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročni plasmani se mjere i vrednuju po nominalnoj vrijednosti izdatka, odnosno odliva novčanih sredstava u momentu nastanka.

Ako se vrijednost iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po kursu važećem na dan transakcije.

Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja i/ili plasmana iskazuju se kao kursna razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Ukoliko, prema procjeni rukovodstva Fonda, postoji vjerovatnoća nemogućnosti naplate potraživanja u priznatom iznosu, vrši se njegov otpis na teret rashoda perioda za koji se vrši obračun. Otpis potraživanja se vrši preko računa ispravke vrijednosti potraživanja, na kojim se evidentiraju do konačne naplate ili procjene da se naplata neće moći izvršiti. Zaštitni fond Republike Srpske je u obavezi izvršiti ispravku potraživanja onog trenutka kada se procijeni da je nenaplativost izvjesna i dokumentovana, da se nije uspjelo naplatiti sudskim postupkom ili istekom zakonskog roka zastarijevanja potraživanja.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja i plasmana na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se na osnovu procjene za svako pojedinačno potraživanje i plasman.

Procjena naplativosti svakog pojedinačnog kratkoročnog potraživanja i plasmana vrši se najmanje dva puta godišnje.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od regresnih dužnika preko računa ispravke vrijednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Upravni odbor Fonda.

Obavezna je ispravka vrijednosti potraživanja ukoliko regresni dužnik ne plati tri uzastopne rate po zaključenom sporazumu o naplati regresnog potraživanja.

Direktan otpis potraživanja od regresnih dužnika na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana, odnosno ako Fond nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Fonda.

Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Upravni odbor Fonda.

Ukoliko se u narednom periodu iznos spornih potraživanja poveća, razlika između prethodno evidenitiranih sumnjivih potraživanja i novoutvrđenih sumnjivih potraživanja doknjižava se na račun sumnjivih potraživanja i vrši se njihova ispravka vrijednosti u dodatnom iznosu, uz zaduženje rashoda.

Ukoliko se u narednom periodu iznos sumnjivih i spornih potraživanja smanji, za razliku između prethodno evidenitiranih sumnjivih potraživanja i novoutvrđenih sumnjivih potraživanja smanjuje se račun sumnjivih potraživanja i za isti iznos vrši prenos na račun prihoda od ukidanja rezervisanja.

Objelodanjivanja

Za svaku grupu kratkoročnih potraživanja Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjerenje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak značajnih salda potraživanja na početku i na kraju perioda
- (d) opis instrumenata obezbjeđenja potraživanja za svako pojedinačno značajno potraživanje
- (e) iznos ispravke vrijednosti potraživanja sa opisom razloga ispravke vrijednosti, posebno za svako pojedinačno značajno potraživanje koje je evidentirano u bilansnim i vanbilansnim evidencijama
- (f) neto iznos potraživanja nakon ispravki vrijednosti

Za svaku grupu kratkoročnih plasmana Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos plasmana
- (c) prirodu, odnosno vrstu plasmana
- (d) opis instrumenata obezbjeđenja pravovremenog povrata plasmana i
- (e) za svaki pojedinačno značajan kratkoročni plasman rok dospjeća, ugovorenu kamatnu stopu i eventualna zakonska ograničenja plasmana

Novac i novčani ekvivalenti

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Novac i novčani ekvivalenti su novac na poslovnim računima Fonda, u blagajni, neposredno unovčive hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju, gotovina, plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala.

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju:

Hartije od vrijednosti obuhvataju neposredno unovčive hartije od vrijednosti, uz beznačajni rizik smanjenja vrijednosti. Unovčavanje može da bude u domaćim ili u stranim sredstvima plaćanja.

Depoziti po viđenju se prezentuju na posebnim računima kao novčana sredstva na žiro računima

Ukoliko postoji dva ili više žiro računa, za svaki žiro račun otvara se poseban račun

Blagajna se prezentuje na posebnom računima na kome se evidentiraju uplate i isplate gotovog novca

Ako se u blagajni pored gotovog novca drže i druge vrijednosti, otvaraju se analitički računi posebno za gotov novac, a posebno za svaku vrstu tih hartija.

Devizni račun iskazuje stanje i promjene stanja na deviznom računima

Gotovina obuhvata gotovinu u blagajni i depozite po viđenju.

Gotovinski ekvivalenti su kratkoročna, visokolikvidna ulaganja koja mogu da se brzo konvertuju u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Da bi se jedno ulaganje okarakterisalo kao gotovinski ekvivalent, ono mora biti brzo zamjenljivo za poznati iznos gotovine i ne smije da nosi nikakav značajni rizik od promjene vrijednosti.

Svaka poslovna promjena koja glasi na strana sredstva plaćanja preračunava se u protivvrednost domaće valute po srednjem kursu Centralne banka BiH važećem na dan kada je promjena nastala..

Prilikom preračunavanja upoređuje se utvrđena protivvrijednost domaće valute sa stanjem koje je iskazano u knjigovodstvu i utvrđuju se kursne razlike, koje mogu da budu pozitivne ili negativne. One se prikazuju kao finansijski prihodi ili rashodi.

Za svaki pojedinačni devizni račun koji je otvoren kod određene banke, za određenu valutu postoji poseban analitički račun.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala procjenjuju se u visini vrijednosti izvedene iz cijene plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuje se po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskog izvještaja

Objelodanjivanja

Za svaku grupu novca i novčanih ekvivalenata Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjerenje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak značajnih salda gotovine na početku i na kraju perioda
- (d) opis eventualnih ograničenja u raspolaganju novcem i novčanim ekvivalentima (ukoliko postoje). Npr. gotovina u blagajni koja nije isključivo na raspolaganju Fondu-blagajne prodajnih mjesta.

Aktivna vremenska razgraničenja

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Vremensko razgraničenje prihoda i rashoda koji pripadaju jednom obračunskom periodu od prihoda i rashoda koji pripadaju nekom drugom obračunskom periodu mjeri se i vrednuje preko računa vremenskih razgraničenja .

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene troškove (zakupnina, premije osiguranja, reklame, pretplate za časopise i dr.), za koje je u tekućem periodu primljena faktura za troškove koji se odnose na buduće periode.

Prilikom priznavanja ovog sredstva neophodno je tačno odrediti vremenski period u kojem će nastati prestanak njegovog priznavanja, tj.kada će se priznati rashodi uz smanjenje aktivnog vremenskog razgraničenja

Objelodanjivanja

Za svaku grupu aktivnih vremenskih razgraničenja Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak značajnih salda vremenskih razgraničenja na početku i na kraju perioda

(d) prirodu svakog pojedinačno značajnog vremenskog razgraničenja, budući vremenski rok na koji se odnosi i eventualne posebne uslove koje treba ispuniti da bi se budući trošak pravilno rasporedio (ukoliko ih ima)

Dugoročna rezervisanja

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Dugoročna rezervisanja obuhvataju sva rezervisanja za troškove i rizike, koja se priznaju i vrednuju u skladu sa zahtjevima definisanim u skladu sa MRS-37. Prema definiciji iz MRS-37 rezervisanje je obaveza (zakonska ili izvedena) koja postoji na dan bilansa, ali ima neizvestan rok dospjeća ili iznos. Rezervisanja predstavljaju primer bilansne pozicije koja se ne može egzaktno vrednovati, već se vrednuje procjenom ili na osnovu iskustva iz prethodnih godina.

Priznavanje rezervisanja vrši se na osnovu tri kriterijuma koja su naprijed navedena i moraju da budu ispunjena da bi se izvršilo rezervisanje.

Da bi se obaveza kvalifikovala za priznavanje rezervisanja, mora da postoji ne samo tekuća obaveza, već i vjerovatnoća odliva resursa za izmirenje te obaveze. Odliv sredstava ili neki drugi događaj smatra se vjerovratnim kada je vjerovatnije da će događaj nastati nego da neće. Kada postoji određeni broj sličnih obaveza verovatnoća da će određeni odliv biti zahtjevan za izmirenje utvrđuje se procjenjivanjem vrste obaveza u cjelini. U slučaju da se iznos rezervisanja ne može pouzdano procjeniti, a prva dva uslova za priznavanje su ispunjena, rezervisanje se ne priznaje, a takva obaveza je potencijalna obaveza koju je potrebno objelodaniti.

Iznos rezervisanja treba da bude iznos najbolje procjene izdataka potrebnih da bi se izmirila sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Pri tome se koriste prethodna iskustva po istom ili sličnom osnovu i uzimaju u obzir sve druge poznate okolnosti i dostupne informacije koje mogu da utiču na nastajanje i stvarnu visinu buduće obaveze.

Da bi rezervisanja bila priznata, potrebno je da se zasnivaju na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj dokumentaciji ili procjeni izvršenoj od strane stručnih lica.

Rezervisanja se moraju preispitati najmanje na dan svakog bilansa stanja i to tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Poslije preispitivanja rezervisanja vrše se korekcije prema novoj procjeni. Ukoliko rezervisanje ne zadovoljava uslove za priznavanje ukida se u korist prihoda, što je u skladu sa MRS-8 promjena računovodstvene procjene.

Fond u finansijskim izvještajima mjeri, vrednuje i priznaje:

rezervisanja za štete u redovnom postupku
rezervisanja za štete u sudskim sporovima
rezervisanja za nastale a neprijavljene štete
rezervisanja u vezi sa primanjima zaposlenih i
druga rezervisanja koja zadovoljavaju uslove iz MRS-37

Rezervisanja za štete u redovnom postupku vrši komisija Fonda za sve zahtjeve za naknadu štete koji su zaprimljeni a nisu okončani do kraja obračunskog perioda.

Rezervisanja po osnovu sudskih sporova se mjere i vrednuju prema procjeni stručnih službi i komisije Fonda o mogućim rezultatima, odnosno izvjesnosti da će sudski sporovi biti riješeni na teret Fonda.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih su dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obaveze prema zaposlenima, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja. Potreba rezervisanja za naknade zaposlenima koje će biti isplaćene u budućnosti proističu iz činjenice da su te naknade posljedica tekućeg rada ili nekog drugog prošlog događaja i da ih treba iskazati kao trošak u godini u kojoj je rad izvršen, a ne u godini kada se isplaćuje naknada.

Rezervisanja u vezi sa primanjima zaposlenih i rezervisanja za neprijavljene nastale štete se mjere i vrednuju na osnovu procjene izvršene od strane stručnih procjenjitelja – aktuara.

Dugoročna rezervisanja za troškove prate se po vrstama, a njihovo ukidanje knjiži se u korist Prihoda od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Objelodanjivanja

Za svaku vrstu dugoročnih rezervisanja Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) vrstu i osnov rezervisanja
- (c) vrijednost na početku i na kraju perioda
- (d) promjene tokom perioda izvještavanja i razloge promjena
- (e) informaciju o troškovima na koje se rezervisanje odnosi

Obaveze

Dugoročne obaveze

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Dugoročne obaveze su sve obaveze koje dospijevaju u roku dužem od godinu dana od dana bilansa. Dugoročnim obavezama se smatraju i kamatonosne obaveze koje služe za dugoročno finansiranje obrtnog kapitala i koje ne dospijevaju za izmirenje u periodu dužem od 12 mjeseci. Dio tih dugoročnih obaveza za koje se utvrdi da dospijevaju za izmirenje u roku do godinu dana od dana bilansa, iskazuju se na posebnim računima kao kratkoročne obaveze..

Dugoročne obaveze obuhvataju:

- dugoročni krediti i zajmovi,
- dugoročni lizing
- dugoročno odložene poreske obaveze
- dugoročne obaveze za rente

Dugoročni krediti obuhvataju obaveze po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka i zajmova od pravnih lica za koje je ugovoren rok vraćanja u periodu dužem od godinu dana od datuma bilansa. Mjerenje, vrednovanje i priznavanje obaveza vrši se na osnovu podataka o iznosu glavnice iz plana otplate koji je obično sastavni dio ugovora. Obračunate kamate iz plana otplate evidentiraju se kao trošak perioda na koji se odnose.

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing ukoliko se njim suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Fond u finansijskim izvještajima mjeri, vrednuje i priznaje finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u bilansu stanja, u iznosu koji je na početku trajanja lizinga jednak fer vrijednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža.

Dugoročni finansijski lizing obuhvata obaveze po ovom osnovu za preostalu otplatu glavnice koja dospjeva za plaćanje u roku dužem od 12 mjeseci od dana bilansa.

Dugoročno odložene poreske obaveze se mjere, vrednuju i priznaju po nominalnoj vrijednosti na osnovu posebnog akta poreskih organa kojim je izvršeno prolongiranje plaćanja poreskih obaveza ili na osnovu obračuna sačinjenih na osnovu zakonskih odredaba koje omogućavaju takva odložena plaćanja.

Dugoročne obaveze za rente se odnose na dio dugoročnih obaveza za isplate rente fizičkim licima po sudskim preudama.

Dugoročne obaveze u stranoj valuti na dan bilansiranja iskazuju se u domaćoj valuti po srednjem kursu Centralne banke BiH koji važi poslednjeg dana obračunskog perioda. Kursne razlike koje nastaju u toku poslovanja priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kom su nastale.

Objelodanjivanja

Za svaku stavku dugoročnih obaveza Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) vrstu i osnov obaveze
- (b) detaljne podatke za svaki dugoročni kredit (vrsta, datum odobrenja, početni iznos, namjena, kamatna stopa, rok dospelja, vrsta obezbjeđenja i sl.)
- (c) iznose obaveza na početku i na kraju perioda
- (d) iznos glavnice koja dospjeva u roku od jedne godine od dana bilansa na početku i na kraju perioda

Za svaku stavku finansijskog lizinga Fond posebno objelodanjuje:

- (a) buduća minimalna plaćanja lizinga na datum bilansa stanja i njihove sadašnje vrednosti, za svaki od sledećih perioda:

- (I) kraće od jedne godine;
- (II) duže od jedne godine, kraće od pet godina;
- (III) duže od pet godina.

- (b) opšti opis materijalno značajnih ugovora o lizingu korisnika lizinga

Kratkoročne finansijske obaveze

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju obaveze po kreditima i zajmovima, hartijama od vrijednosti i ostale kratkoročne obaveze koje dospjevaju u roku do godinu dana od datuma bilansa.

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

kratkoročne kredite od banaka i kratkoročne zajmove od ostalih pravnih lica sa rokom dospjeća do godinu dana,

dio dugoročnih kredita koji dospijeva do jedne godine po anuitetima, odnosno po otplatama dugoročnih kredita i zajmova koje dospjevaju za plaćanje u roku do godinu dana od dana bilansiranja.

Dio dugoročnih obaveza za isplate renti koje dospjevaju do jedne godine od dana bilansa

Kratkoročne finansijske obaveze se mjere, vrednuju i priznaju u finansijskim izvještajima u visini nominalnih iznosa koji proističe iz poslovnih i finansijskih transakcija.

Objelodanjivanja

Za svaku stavku kratkoročnih finansijskih obaveza Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

(a) vrstu i osnov obaveze

(b) detaljne podatke za svaki kratkoročni kredit (vrsta, datum odobrenja, početni iznos, namjena, kamatna stopa, rok dospjeća, vrsta obezbjeđenja i sl.)

(c) iznose obaveza na početku i na kraju perioda

Obaveze iz poslovanja

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Obaveze iz poslovanja predstavljaju kratkoročne obaveze iz redovne djelatnosti za koje se očekuje da će biti izmirene u toku uobičajenog poslovnog ciklusa i priznaju se u momentu nastanka, a ne u momentu plaćanja.

Obaveze iz poslovanja obuhvataju:

primljeni avansi, depoziti i kaucije,

dobavljači u zemlji i inostranstvu,

obaveze za plate, poreze i doprinose,

obaveze za porez na dobit,

obaveze za ostale poreze i

druge obaveze.

Primljeni avansi, depoziti i kaucije iskazuju unaprijed naplaćene iznose po osnovu primljenih sredstava prije izvršenog prometa kao i primljene depozite i kaucije.

Dobavljači u zemlji i inostranstvu obuhvataju fakturisane obaveze po osnovu nabavke nematerijalne imovine i materijalnih dobara (zalihe i osnovna sredstva) kao i po osnovu primljenih usluga i dobara vrednovane i priznate na osnovu računa dobavljača.

Obaveze za zarade i naknada zarada obuhvataju obaveze za neto zarade i naknade zarada (topli obrok, prevoz, regres itd...) radnicima, vrednovane po nominalnoj vrijednosti, prema obračunim sačinjenim u skladu sa zaključenim ugovorima o radu, internim aktima kojima je regulisana ova oblast i zakonodavnim okvirom.

Obaveze za poreze, doprinose, druge dažbine i ostale poreze obuhvataju poreze i doprinose koji se po odbitku obračunavaju na zarade i naknade zarada i ostale isplate fizičim licima i članovima UO, iskazane na računu troškovi zarada i naknada zarada u bruto iznosu. Ovi računi se vode analitički prema vrstama doprinosa. Ove obaveze se vrednuju i priznaju po nominalnoj vrijednosti na osnovu izvršenih mjesečnih obračuna.

Druge obaveze obuhvataju različite obaveze i to:
obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja,
obaveze prema zaposlenima,
obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora,
obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima i
ostale obaveze.

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja obuhvataju obaveze po osnovu rashoda kamata i ostalih finansijskih rashoda. Na ovom računu se prezentuju obračunate ugovorene i zatezne kamate, osim kamata po kreditima za koje je ugovoreno da se periodično obračunavaju i pripisuju glavnici. Obračunate kamate po takvim kreditima knjiže se u korist računa na kojem je iskazan kredit.

Na dan bilansiranja na ovom računu moraju se iskazati obračunate kamate (dospele i nedospele) koje nisu plaćene, obzirom da obaveze za kamate ispunjavaju uslove da budu priznate kao sadašnje obaveze i budu iskazane u finansijskim izveštajima.

Obaveze za kamate se mjere i vrednuju po nominalnoj vrijednosti prema obračunima izvršenim od strane banaka u skladu sa zaključenim ugovorima.

Obaveze prema zaposlenima obuhvataju neto obaveze prema zaposlenima po raznim osnovama, kao što su:

naknada troškova zaposlenima na službenom putu (naknada za ishranu, dnevnice, putne troškove, troškove noćenja i sl.)

naknada za smještaj i ishranu na terenu ako se isplaćuje zaposlenom,

naknada troškova prevoza na rad i sa rada,

naknada za korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe,

otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba,

jednokratnih naknada u skladu sa socijalnim programom,

jubilarnih nagrada,

pomoći u slučaju smrti zaposlenog ili člana njegove porodice,

solidarne pomoći za slučaj duže ili teže bolesti, zdravstvene rehabilitacije, nastupa teže invalidnosti zaposlenog ili člana njegove porodice,

solidarne pomoći zaposlenom za ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja,

obaveze za obustave od zarada i

drugih obaveza.

Obaveze prema članovima upravnog odbora obuhvataju obaveze po osnovu primanja članova upravnog odbora u skladu sa aktima Fonda i zakonodavnim okvirom koji se odnosi na ovu oblast.

Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima obuhvataju obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima. Na ovom računu iskazuju se obaveze za neto naknade po osnovu:

- ugovora o djelu,
- ugovora o autorstvu,
- ugovora o privremenim i povremenim poslovima,
- ugovora o posredovanju,
- ugovora o dopunskom radu,
- drugih ugovora uz naknadu.

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine obuhvataju poreze i dr. dažbine koji se naknađuju neposredno na teret troškova, kao što su porez na imovinu, naknada za korišćenje vode, šuma, naknada za uređenje građevinskog zemljišta, porez na upotrebu, držanje i nošenje dobara, obaveze za ostale posebne naknade i obaveze za ostale poreze, carine i dažbine.

Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju poreze i dopinose obračunate po osnovu:

- ugovora o djelu,
- ugovora o autorstvu,
- ugovora o privremenim i povremenim poslovima obaveze po osnovu otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba,
- obaveze po osnovu jednokratne naknade u skladu sa socijalnim programom,
- obaveze po osnovu jubilarnih nagrada,
- obaveze po osnovu pomoći u slučaju smrti zaposlenog, člana njegove porodice ili penzionisanog radnika,
- obaveze po osnovu solidarne pomoći za slučaj duže i teže bolesti, zdravstvene rehabilitacije, nastupa teže invalidnosti zaposlenog ili člana njegove porodice,
- obaveze po osnovu solidarne pomoći zaposlenom za ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja,
- obaveze po osnovu drugih prihoda fizičkih lica.
- ostale nepomenute obaveze

Objelodanjivanja

Za svaku značajnu stavku obaveza iz poslovanja Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) vrstu i osnov obaveze
- (c) detaljne podatke za svaku značajnu obavezu iz poslovanja
- (d) iznose obaveza na početku i na kraju perioda

Pasivna vremenska razgraničenja

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju:

unaprijed obračunate troškove,
obračunate prihode budućeg perioda,
primljene donacije,
rezervisanja za sudske sporove
rezervisanja za nastale neprijavljene štete
rezervisanja za redovne štete
rezervisanja za naknade zaposlenim
ostala aktivna vremenska razgraničenja.

Unaprijed obračunati troškovi obuhvataju troškove koji terete tekući obračunski period, a nisu fakturirani kao što su obračunati troškovi zakupnine, grijanja, obračunate kamate, osiguranje i ostali troškovi za koje nije primljena faktura u periodu na koji se odnose.

Obračunati prihodi budućeg perioda obuhvataju naplaćene ili obračunate prihode u tekućem periodu koji se odnosi na naredni obračunski period.

Primljene donacije obuhvataju primljene donacije i državna davanja u skladu sa MRS 20.

U skladu sa MRS 20, državna dodjeljivanja su pomoć države u obliku prenosa sredstava pravnom licu po osnovu prošlih ili budućih ispunjenja određenih uslova koji se odnose na poslovanje pravnog lica. Državna pomoć je postupak države kojim obezbeđuju ekonomske koristi za pojedina pravna lica ili grupu pravnih lica koja ispunjavaju određene kriterijume. Državna dodjeljivanja priznaju se kao prihod za periode koji su potrebni da se povežu sa odnosnim troškovima za čije nadoknađivanje su predviđena.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih su rezervisanja po osnovu beneficija kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obaveze prema zaposlenima, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja. Potreba rezervisanja za naknade zaposlenima koje će biti isplaćene u budućnosti proističu iz činjenice da su te naknade posljedica tekućeg rada ili nekog drugog prošlog događaja i da ih treba iskazati kao trošak u godini u kojoj je rad izvršen, a ne u godini kada se isplaćuje naknada.

Rezervisanja po osnovu sudskih sporova se mjere i vrednuju prema procjeni stručnih službi Fonda o mogućim rezultatima, odnosno izvjesnosti da će sudski sporovi biti riješeni na teret Fonda.

Rezervisanja u vezi sa primanjima zaposlenih i rezervisanja za nastale prijavljene i neprijavljene štete se mjere i vrednuju na osnovu procjene izvršene od strane stručnih službi, procjenitelja – aktuara.

Prilikom priznavanja pasivnih vremenskih razgraničenja neophodno je tačno odrediti vremenski period u kojem će nastati prestanak njegovog priznavanja, tj. kada će se priznati prihodi uz smanjenje pasivnog vremenskog razgraničenja

Objelodanjivanja

Za svaku grupu pasivnih vremenskih razgraničenja Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak značajnih salda vremenskih razgraničenja na početku i na kraju perioda
- (d) prirodu svakog pojedinačno značajnog vremenskog razgraničenja, budući vremenski rok na koji se odnosi i eventualne posebne uslove koje treba ispuniti da bi se budući prihodi pravilno rasporedio (ukoliko ih ima)

Vanbilanse evidencije

Vanbilanse evidencije obuhvataju potraživanja od regresnih dužnika po pokrenutim, a nezavršenim sudskim sporovima i potraživanja za koje nisu još zaključeni sporazumi o naplati.

Nakon dobijanja pravosnažne presude ili zaključenja sporazuma o naplati sa regresnim dužnikom, potraživanje se ukida iz vanbilansnih evidencija i prenosi u bilans.

Rashodi

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Fonda (poslovne i finansijske rashode), gubitke i rashode od usklađivanja vrijednosti stalne imovine.

Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Fonda uključuju troškove materijala i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi pravnog lica nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Fonda. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

Rashodi se mjere, vrednuju i priznaju u finansijskim izvještajima kada dođe do porasta obaveza ili smanjenja sredstava.

Poslovne rashode čine:

- Troškovi materijala;
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi;
- Troškovi proizvodnih usluga;
- Troškovi amortizacije i rezervisanja;
- Nematerijalni troškovi.

Troškovi materijala na datum bilansa iskazuju se kao troškovi u visini nabavne vrijednosti utrošenih materijala. Radi se o troškovima čiji se iznosi knjiženi na računima ove grupe mogu uključiti u cijenu koštanja usluga.

Troškovi materijala obuhvataju:

- (a) Troškove potrošnog materijala;
- (b) Troškove kancelarijskog materijala
- (c) Troškove ostalog materijala;
- (d) Troškove goriva i energije.
- (e) Troškove auto guma i sitnog alata i inventara koji se jednokratno otpisuju

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju bruto troškove po osnovu obračunatih zarada, naknada zarada i drugih primanja zaposlenih, kao i troškove po osnovu obračunatih naknada po ugovorima sa fizičkim licima.

Ostale lične rashode čine primanja zaposlenog po osnovu naknade troškova za dolazak i odlazak sa rada u visini utvrđenoj opštim aktom ili zakonom, topli obrok, regres, zimnica, kao i primanja po osnovu odlaska u penziju, solidarne pomoći, jubilarne nagrade i sl. u bruto iznosima obračunatim u skladu sa opštim aktima i zakonskim okvirom koji reguliše ova pitanja.

Troškovi usluga se vrednuju u visini iskazanoj na fakturi dobavljača ili nekom drugom dokumentu po osnovu kojih se vrši priznavanje ovih troškova.

Ove troškove čine:

- (a) Troškovi PTT usluga;
- (b) Troškovi transportnih usluga;
- (c) Troškovi usluga održavanja;
- (d) Troškovi zakupnina;
- (e) Troškovi reklame i propagande;
- (f) Troškovi komunalnih usluga,

Troškovi amortizacije i rezervisanja za materijalne troškove čine troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava i troškovi rezervisanja u skladu sa računovodstvenim politikama.

Ove troškove čine:

- a) Troškovi amortizacije;
- b) Troškovi rezervisanja za primanja zaposlenih,
- c) Troškovi rezervisanja po sudskim sporovima i rezervisanja za nastale prijavljene i neprijavljene štete
- d) Ostala dugoročna rezervisanja.
- e) Troškovi redovnih šteta tekuće godine

Troškovi amortizacije predstavljaju troškove amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava obračunate prema računovodstvenim procjenama, u korist odgovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava.

Nematerijalni troškovi obuhvataju:

- (a) Troškove neproizvodnih usluga;
- (b) Troškove reprezentacije;
- (c) Troškove premija osiguranja;
- (d) Troškove platnog prometa;
- (e) Troškove članarina;
- (f) Troškove poreza;
- (g) Troškove doprinosa;
- (h) Ostale nematerijalni troškovi.

Troškovi neproizvodnih usluga su: troškovi službenih putovanja, zdravstvenih i advokatskih usluga, troškovi revizije, konsaltinga, stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih, usluge obezbeđenja, usluge održavanja prostorija i dr.

Troškovi reprezentacije obuhvataju izdatke za reprezentaciju uključujući i vrijednost sopstvenih proizvoda, robe i usluga.

Troškovi premija osiguranja čine troškovi premije osiguranja: osnovnih sredstava, zaliha, potraživanja i drugih sredstava Fonda od odgovornosti prema trećim licima, sredstava u transportu, zaposlenih od posljedica nesrećnih slučajeva (kolektivno osiguranje) i premije za obavezno osiguranje lica i ostale premije osiguranja za imovinu i odgovornost prema trećim licima.

Troškovi platnog prometa obuhvataju provizije i druge naknade za usluge banaka, troškove u vezi sa garancijama i avalima i troškove u vezi sa korišćenjem kredita preko banaka.

Troškovi poreza obuhvataju troškove poreza na imovinu, poreza na upotrebu, držanje i nošenje dobara, naknadu za korišćenje voda, naknadu za korišćenje šuma i druge poreze koji imaju karakter troškova, a čija visina ne zavisi od poslovnog rezultata.

Troškovi taksa obuhvataju troškove sudskih, administrativnih, komunalnih i republičkih taksa.

Ostali nematerijalni troškovi obuhvataju troškove naknada za televizijsko izvlačenje nagrada, troškove centralnog registra hartija od vrijednosti i ostale troškove koji nisu prethodno klasifikovani.

Finansijske rashode čine kamate i drugi rashodi koji nastaju u vezi sa finansiranjem iz tuđih izvora, kao i kamate nastale po osnovu sudskih sporova i zakašnjenja u plaćanju, negativne kursne razlike i ostali finansijski rashodi.

Rashodi kamata su iznosi obračunatih kamata po obavezama koji se odnose na obračunski period. To mogu biti ugovorene kamate po kreditima iz dužničko povjerilačkih odnosa, zatezne kamate, kamate za neizmirene obaveze po osnovu obračunatih poreza i doprinosa kao i kamate koje se plaćaju u stranoj valuti (ugovorene i zatezne) i druge kamate.

Negativne kursne razlike su rashodi koji se pojavljuju u sledećim situacijama :

- kada se devizna obaveza plaća po kursu koji je viši od onog koji je važio na dan kada je obaveza nastala,
- kada se devizno potraživanje naplaćuje po kursu koji je niži od kursa koji je važio na dan kada je potraživanje nastalo.
- kada Fond raspolože deviznim sredstvima i deviznim potraživanjima i na datum bilansa dođe do pada kursa valute u kojoj su iskazana ta sredstva ,
- kada Fond raspolože deviznom obavezom i na datum bilansa dođe do porasta kursa valute u kojoj je iskazana ta obaveza .
- razlika kod obračunskog kursa fonda dobitaka za igru LOTO

Priznavanje negativnih kursnih razlika vrši se u skladu sa odredbama MRS 21 – Učinci promjena kurseva razmene stranih valuta.

Gubici

Gubitke čine:

- (a) Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme;
- (b) Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti;
- (c) Manjkovi;
- (d) Rashodi po osnovu otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja;
- (e) Gubici po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih otuđenju
- (f) Ostali nepomenuti rashodi.

Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju neotpisanu vrijednost i dodatne troškove rashodovanih i otpisanih nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme koji nisu pokriveni prihodom od prodaje.

Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti iskazuju manje ostvaren iznos prihoda od prodaje učešća i hartija od vrijednosti u odnosu na njihovu knjigovodstvenu vrijednost.

Manjkovi obuhvataju manjkove sredstava koji se utvrde na osnovu redovnog ili vanrednog popisa.

Rashodi po osnovu otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja su rashodi čija je nenaplativost dokumentovana. Na ovom računu iskazuju se rashodi po osnovu otpisivanja i ispravke vrijednosti potraživanja zbog prinudnog poravnjanja, vanparničnog poravnjanja, nastupanja zastarjelosti konačne sudske odluke ili drugog konačnog upravnog akta, kao i u drugim slučajevima za koje Fond posjeduje vjerodostojne dokumente o nenaplativosti ili procjeni izvjesnosti naplativosti potraživanja.

Ostali nepomenuti rashodi su rashodi nastali po osnovu kazni za privredne prestupe i prekršaje i ugovorene kazne i penali (ovi rashodi se prema Zakonu o porezu na dobit ne priznaju u poreskom bilansu), naknade šteta trećim licima, izdataka za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i vjerske namjene, za zaštitu čovjekove sredine i za sportske namjene.

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine

Obezvrijeđena sredstva su ona koja realno vrijede manje nego što im je sadašnja vrijednost u knjigovodstvu. Obezvrjeđenje može biti potpuno ili djelimično i može nastati kao posljedica naglih i trajnih gubitaka vrijednosti pojedinih dijelova imovine zbog tržišnih okolnosti ili umanjenja vrijednosti imovinskih dijelova zbog naglih promjena u tehničko-tehnološkim karakteristikama,

Prilikom godišnjih popisa vrši se procjena i donose odluke o vrijednosnom usklađivanju za onu imovinu za koju informacije (spoljne i interne) upućuju na to da je nije moguće povratiti (prodati, naplatiti) u toku redovnog poslovanja, nego se mora naknaditi iz tekućeg rezultata po cijenu iskazivanja gubitka. Obezvrjeđenje sredstava uređuje MRS 36 – Obezvrjeđenje sredstava.

Obezvrjeđenje imovine se može odnositi na:

- (a) Obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja;
- (b) Obezvrjeđenje nekretnina, postrojenja i opreme;
- (c) Obezvrjeđenje dugoročnih finansijskih sredstava i drugih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju;

Obezvrjeđenje nematerijalnih ulaganja se provodi u skladu sa načelima definisanim u okviru MRS 36 – Obezvrjeđenje sredstava. Nematerijalnim ulaganjima smatraju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence i slična prava, trajno pravo korištenja zemljišta uključujući i navedena ulaganja u pripremi.

Razliku do iznosa koji se može povratiti (knjigovodstvena vrijednost minus neto prodajna vrijednost umanjena za troškove prodaje) priznaje se kao rashod po osnovu obezvrjeđenja nematerijalnih ulaganja.

Obezvrjeđenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se u skladu sa MRS 36 – Obezvrjeđenje sredstava na koja se prilikom početnih ulaganja primenjuje MRS 16.

Prema metodu troška iz MRS 16 nakon što se prizna kao osnovno sredstvo, nekretnina, postrojenja i oprema vrednuju se i priznaju po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Prema metodu revalorizacije iz MRS 16, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se i priznaju po revalorizovanom iznosu koji izražava njihovu poštenu vrijednost na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu gubitka zbog obezvređenja.

Obezvređenje dugoročnih finansijskih plasmana i drugih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju vrši se u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti.

Objelodanjivanja

Za svaku značajnu stavku rashoda Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak iznosa rashoda na početku i na kraju perioda po vrstama rashoda
- (d) prirodu svakog pojedinačno materijalno značajnog rashoda, sa opisom prirode i vrste rashoda

Prihodi

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Prihodi Zaštitnog fonda Republike Srpske se priznaju u visini utvrđenih doprinosa tekućeg perioda i regresnih potraživanja uknjiženih na osnovu vjerodostojnih isprava (pravosnažnih presuda, zaključenih sporazuma i uplata po osnovu zahtjeva za plaćanja). Prihodi obuhvataju i prihode od ukidanja rezervisanja i drugih redovnih i vanrednih aktivnosti.

Prihod predstavljaju i ostala primanja no osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na oročena i neoročena sredstva, kursne razlike, kao prihodi od prodaje osnovnih sredstava i slično.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata na oročeni novac u bankama u skladu sa ugovorenim kamatnom stopom i obračunima od strane banaka, prihode od kamata na depozite po viđenju, prihode od kamata po regresnim potraživanjima i pozitivne kursne razlike po osnovu poslovnih transakcija u stranoj valuti.

Ostali prihodi obuhvataju prihode od smanjenja obaveza i prihode od ukidanja rezervisanja i vrednuju se i priznaju u skladu sa procjenama rukovodstva o iznosu potrebnih kratkoročnih i/ili dugoročnih rezervisanja, odnosno prema informacijama koje se odnose na prestanak postojanja ranije evidentiranih obaveza Fonda.

Osim prethodnih, u ostale prihode se klasifikuju i prihodi od naplaćenih potraživanja za koje je u prethodnim periodima izvršen otpis na teret rashoda..

Dobitke čine:

- (a) dobiti po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, te dobiti po osnovu prodaje stalnih sredstava namjenjenih otuđenju
- (b) dobiti po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti;
- (c) viškovi;
- (d) ostali nepomenuti dobiti.

Dobitci po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju prihod od prodaje umanjen za neotpisanu vrijednost i dodatne troškove rashodovanih i otpisanih nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme.

Dobitci po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti iskazuju više ostvaren iznos prihoda od prodaje učešća i hartija od vrijednosti u odnosu na njihovu knjigovodstvenu vrijednost.

Viškovi obuhvataju viškove sredstava koji se utvrde na osnovu redovnog ili vanrednog popisa.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine obuhvataju pozitivne efekte promjene poštene (fer) vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme.

Svako povećanje knjigovodstvene vrijednosti sredstva iznad iznosa koji bi bio utvrđen za to sredstvo da u prethodnim godinama nije priznat gubitak zbog obezvrjeđenja, smatra se revalorizacijom, koja se knjiži u korist računa Revalorizazione rezerve. Prema tome, ukidanje ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja sredstva priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha kada se sredstva procjenjuju po modelu nabavne vrijednosti.

Objelodanjivanja

Za svaku značajnu stavku prihoda Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) osnovu (ili osnove) za odmjeravanje korišćenu prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja
- (b) nominalni iznos na početku i na kraju perioda
- (c) pojedinačni spisak iznosa prihoda na početku i na kraju perioda po vrstama prihoda
- (d) prirodu svakog pojedinačno materijalno značajnog prihoda, sa opisom prirode i vrste prihoda.

Promjena računovodstvene politike

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Fond dosljedno odabira i primjenjuje svoje računovodstvene politike za slične transakcije, druge događaje i okolnosti u skladu sa ovim Pravilnikom, osim ako određeni Standard ili Tumačenje posebno ne zahtjeva ili dozvoljava kategorizaciju stavki za koje bi mogle biti adekvatne različite politike. Ako Standard ili Tumačenje zahtjeva ili dozvoljava takvu kategorizaciju, odgovarajuća računovodstvena politika se dosljedno bira i primjenjuje za svaku kategoriju.

Fond mijenja računovodstvenu politiku samo ako:

- (a) je ta promjena propisana Standardom ili Tumačenjem ili
- (b) ta promjena dovodi do toga da finansijski izvještaji pružaju pouzdanije i relevantnije informacije o efektima transakcija, drugih događaja ili okolnosti na finansijsku poziciju, finansijske performanse ili tokove gotovine Fonda.

Kada se promjena računovodstvene politike primjeni unazad, Fond vrši korigovanje početnog stanja svake komponente na koju promjena utiče i to za najraniji prezentovani prethodni period i ostale uporedne iznose objelodanjene za svaki prezentovani prethodni period kao da je nova računovodstvena politika bila primjenjivana oduvijek, izuzev ako je neizvodljivo da se odrede bilo efekti koji se odnose na određeni period, bilo kumulativni efekat promjene.

Kada je neizvodljivo utvrditi efekte promjene računovodstvene politike iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo primjenjuje novu računovodstvenu politiku na knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza od početka najranijeg perioda za koji je retrospektivna primena izvodljiva, što može biti tekući period, te vrši odgovarajuće korigovanje početnog stanja svake komponente kapitala na koju se promjena odražava za taj period.

Objelodanjivanja

Za svaku promjenu računovodstvene politike Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje informacije detaljnije precizirane paragrafima 28 do 31 MRS 8 -Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Promjena računovodstvenih procjena

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Kao rezultat neizvjesnosti svojstvenih poslovnim aktivnostima, mnoge stavke u finansijskim izvještajima se ne mogu precizno odmjeriti, već se samo mogu procijeniti. Procjena podrazumjeva prosuđivanje zasnovano na poslednjim dostupnim, pouzdanim informacijama.

Korišćenje razumnih procjena je suštinski dio procesa sastavljanja finansijskih izvještaja i ne umanjuje njihovu pouzdanost. Procjena će možda morati da se revidira ako se izmijene okolnosti na kojima se procjena zasnivala ili usljed novih informacija ili naknadno stečenog iskustva. Po svojoj prirodi, revidiranje procjene ne odnosi se na prethodne periode i ne predstavlja korekciju greške

Priznavanje efekta promjene računovodstvene procjene se vrši unaprijed, njenim uključivanjem u dobitak ili gubitak u:

- (a) periodu promjene, ako promjena utiče samo na taj period ili
- (b) periodu promjene i narednim periodima, ako promjena utiče na oboje.

U mjeri u kojoj promjena računovodstvene procjene uzrokuje promjenu u sredstvima i obavezama, ili se odnosi na neku stavku kapitala, treba izvršiti njeno priznavanje korigovanjem knjigovodstvene vrijednosti odgovarajuće stavke sredstva, obaveze ili kapitala u periodu promjene.

Objelodanjivanja

Za svaku promjenu računovodstvene procjene Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje informacije detaljnije precizirane paragrafima 39 do 40 MRS 8 -Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške

Greške

Mjerenje, vrednovanje i prezentacija

Greške se mogu pojaviti vezano za priznavanje, odmjeravanje, prezentaciju ili objelodanjivanje elemenata finansijskih izvještaja. Finansijski izvještaji nisu u skladu sa MSFI ako sadrže bilo materijalno značajne greške bilo beznačajne/nematerijalne greške koje su napravljene namjerno, u cilju postizanja određene prezentacije finansijske pozicije, finansijskih performansi i tokova gotovine Fonda. Potencijalne greške tekućeg perioda otkrivene u tom periodu se ispravljaju prije nego što finansijski izveštaji budu odobreni za objavljivanje. Međutim, materijalno značajne greške se ponekad otkriju tek u kasnijem periodu i te greške iz prethodnog perioda se ispravljaju u uporednim informacijama prezentovanim u finansijskim izvještajima za taj kasniji period.

Greška iz prethodnog perioda se ispravlja unazad prepravljajem podataka izuzev ako je neizvodljivo utvrditi bilo efekte koji se odnose na određeni period ili kumulativni efekat greške.

Kada je neizvodljivo utvrditi efekte greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Fond prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljajanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Kada je na početku tekućeg perioda neizvodljivo utvrditi kumulativni efekat neke greške na sve prethodne periode, Fond prepravlja uporedne informacije kako bi se greška ispravila unapred od najranijeg datuma za koji je to izvodljivo.

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa nerasporedene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda tekućeg perioda.

Objelodanjivanja

Za svaku ispravku greške Fond u finansijskim izvještajima objelodanjuje:

- (a) prirodu greške iz prethodnog perioda;
- (b) za svaki prezentovani period, u meri u kojoj je to izvodljivo, iznos korekcije svake linijske stavke finansijskih izvještaja na koju ispravka utiče,
- (c) iznos korekcije na početku najranijeg prezentovanog prethodnog perioda i
- (d) ako je za određeni prethodni period neizvodljivo izvršiti retrospektivno prepravljajanje podataka, okolnosti koje su dovele do te situacije i opis kako i od kada je greška ispravljena.

U finansijskim izvještajima kasnijih perioda se ne moraju ponavljati ova objelodanjivanja.

Određivanje praga materijalnosti greške

Izostavljanja ili pogrešna iskazivanja stavki su materijalna (značajna) ako bi ona, pojedinačno ili zajedno, mogla da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu finansijskih izvještaja Fonda. Materijalnost (značajnost) zavisi od veličine i prirode izostavljene ili pogrešno iskazane stavke koja se procjenjuje u konkretnim okolnostima. Veličina i priroda stavke ili njihova kombinacija mogu biti odlučujući faktor.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama zadovoljava bilo koji od sledećih kriterija:

- (a) da je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 1,00 % prosječne vrijednosti imovine.
- (b) da je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 1,00 % ukupnih prihoda.

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:			
Stanje na početku godine	253.573	113.980	367.553
Povećanja:	0	3.368	3.368
Nove nabavke	0	3.368	3.368
Procjena i revalorizacija	0	0	0
Smanjenja:	0	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0	0
Stanje na kraju godine	253.573	117.348	370.921
Kumulirana ispravka vrijednosti:			
Stanje na početku godine	67.704	81.107	148.811
Povećanja:	4.564	11.424	15.988
Amortizacija	4.564	11.424	15.988
Procjena/obezvredjenje	0	0	0
Smanjenja:	0	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0	0
Stanje na kraju godine	72.268	92.531	164.799
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2023. godine	181.305	24.817	206.122
Neto sadašnja vrijednost:			
31.12.2022. godine	185.869	32.873	218.743

4.2. Investicione nekretnine

u KM

Opis	Vlastito i zakupljeno zemljište	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	13.392	13.392
Povećanja:	0	0
Nove nabavke	0	0
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	13.392	13.392
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	0	0
Povećanja:	0	0
Amortizacija	0	0
Procjena/obezvredjenje	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	0	0
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2023. godine	13.392	13.392
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	13.392	13.392

Investicione nekretnine se odnose na zemljište dobijeno u sudskom postupku od regresnog dužnika.

4.3. Dugoročni finansijski plasmani

u KM

Opis	Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	3.980.870	3.980.870
Povećanje	670.459	670.459
Smanjenje	622.728	622.728
Vrijednost na kraju godine	4.028.601	4.028.601
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	66.226	66.226
Povećanje	1.857	1.857
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	68.083	68.083
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2023. godine	3.960.518	3.960.518
31.12.2022. godine	3.914.644	3.914.644

Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti se odnose na ulaganja u obveznice (3.510.517 KM) i dugoročno oročene depozite kod banaka (450.000 KM).

Ulaganja u obveznice se odnose na ulaganje u slijedeće HoV:

Oznaka HOV	Opis HOV	Količina
RSBD-O32	Republika Srpska 5% 16/09/29	416
RSBD-O36	Republika Srpska 5,5% 23/02/28	87
RSRS-O-D	Republika Srpska - ratna šteta 4	68.150
RSRS-O-E	Republika Srpska - ratna šteta 5	138.790
RSRS-O-F	Republika Srpska - ratna šteta 6	286.468
RSRS-O-G	Republika Srpska - ratna šteta 7	96.820
RSRS-O-H	Republika Srpska - ratna šteta 8	507.990
RSRS-O-I	Republika Srpska - ratna šteta 9	275.294
RSRS-O-J	Republika Srpska - ratna šteta 10	347.200
RSRS-O-K	Republika Srpska - ratna šteta 11	224.203
RSRS-O-L	Republika Srpska - ratna šteta 12	885.951
RSRS-O-M	Republika Srpska - ratna šteta 13	830.894
RSRS-O-N	Republika Srpska - ratna šteta 14	164.342
RSRS-O-P	Republika Srpska - ratna šteta 15	511.550
RSRS-O-R	Republika Srpska - ratna šteta 16	440.872

Ulaganje u obveznice je klasifikovano kao imovina koja se odmjerava po amortizovanoj vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*.

Oročeni depoziti kod banaka se odnose na oročene depozite kod:

- Banke poštanska štedionica a.d. Banja Luka u iznosu od 200.000 KM po osnovu ugovora broj DP2023/13 od 04.04.2023. godine na period od 36 mjeseci i kamatnoj stopu od 2,30 % na godišnjem nivou.

- Atos banke a.d. Banja Luka u iznosu od 250.000 KM po osnovu ugovora broj 5671515570345285 od 10.10.2022. godine na period od 36 mjeseci i kamatnoj stopu od 2,10%.

4.4. Ostala dugoročna sredstva i razgraničenja

u KM

Opis	Ostala dugoročna sredstva po osnovu ugovora s kupcima - dodatni troškovi sticanja ugovora	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	151.227	151.227
Smanjenje	151.227	151.227
Vrijednost na kraju godine	0	0
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	0	0
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	0	0
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2023. godine	0	0
31.12.2022. godine	0	0

Ostala dugoročna potraživanja i sredstva se odnose na regresna potraživanja Fonda koja su ispravljena u cijelom iznosu na osnovu odluke o usvajanju izvještaja o popisu (veza napomena broj 1.3).

4.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

u KM

Opis	Potraživanja iz specifičnih poslova	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	7.600.335	565.189	8.165.525
Bruto stanje na kraju godine	7.612.554	353.754	7.966.308
Ispravka vrijednosti na početku godine	7.600.335	1.718	7.602.054
Ispravka vrijednosti na kraju godine	7.612.554	1.974	7.614.527
NETO STANJE			0
31.12.2023. godine	0	351.780	351.780
31.12.2022. godine	0	563.471	563.471

Potraživanja iz specifičnih poslova se odnose na regresna potraživanja Fonda koja su ispravljena u cijelom iznosu na osnovu odluke o usvajanju izvještaja o popisu (veza napomena broj 1.3). Navedena potraživanja obuhvataju dio regresnih potraživanja za koje se, prema odobrenim reprogramima plaćanja i sudskim presudama, očekuje da će biti naplaćeni u roku do jedne godine u odnosu na datum bilansa.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti se odnose na dio dugoročnih obveznica koji dospijeva do godinu dana (101.780 KM) i oročene depozite kod banaka čije oročenje ističe u periodu do godinu dana (250.000 KM).

Oročeni depoziti kod banaka se odnose na oročene depozite kod:

- MF Banke a.d. Banja Luka u iznosu od 250.000 KM po osnovu ugovora broj 2-101-22-09825 od 03.10.2022. godine na period od 24 mjeseca i fiksnoj kamatnoj stopu od 2,00 % na godišnjem nivou.

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Opis	u KM	
	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Račun kod ovlašćene organizacije za platni promet - domaća valuta	550.519	166.013
2. Poslovni račun - strana valuta	4.302	2.462
3. Blagajna - domaća valuta	836	898
Gotovinski ekvivalenti i gotovina - ukupno (1 do 3)	555.657	169.373

Pregled stanja na poslovnim računima u domaćoj valuti na dan 31.12.2023. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	NLB Banka a.d. Banja Luka	385.448
2.	Addiko bank a.d. Banja Luka	99.089
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	62.282
4.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	2.963
5.	Atos bank a.d. Banja Luka	737
Ukupno		550.519

Pregled stanja na poslovnim računima u stranoj valuti na dan 31.12.2023. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	NLB Banka a.d. Banja Luka	4.302
Ukupno		4.302

4.7. Struktura kapitala

Opis	u KM	
	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Neraspoređena dobit ranijih godina	3.129.553	2.830.684
I Neraspoređeni dobitak	3.129.553	2.830.684
KAPITAL	3.129.553	2.830.684

Članovi Zaštitnog fonda su sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju osiguranje od autoodgovornosti.

Odlukom Agencije za osiguranje Republike Srpske određuje se broj glasova koji će svaki od članova tokom naredne godine imati u Skupštini Zaštitnog fonda Republike Srpske u srazmjeri sa uplaćenim doprinosom svakog od članova Zaštitnog fonda Republike Srpske.

4.8. Dugoročna rezervisanja

u KM

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	20.173	15.943
Dugoročna rezervisanja - ukupno	20.173	15.943

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih se odnose na rezervisanja u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih*.

4.9. Dugoročne obaveze

u KM

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Ostale dugoročne obaveze	245.475	246.050
I Dugoročne obaveze - ukupno	245.475	246.050

Dugoročne obaveze predstavljaju obaveze Fonda za rente prema fizičkim licima po osnovu isplata rente prema sudskim presudama.

4.10. Kratkoročne finansijske obaveze

u KM

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Ostale kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti	18.644	20.052
I Kratkoročne finansijske obaveze - ukupno	18.644	20.052

Ostale kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti se odnose na obaveze isplate doživotnih renti koje dospijevaju do godinu dana.

4.11. Obaveze iz poslovanja, druge obaveze i tekuće obaveze za porez na dobit

u KM

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Dobavljači iz Republike Srpske	3.360	4.470
I Obaveze iz poslovanja - ukupno	3.360	4.470
1. Obaveze za plate i naknade plata	19.541	13.844
2. Obaveze za poreze na plate i naknade plata	1.796	1.524
3. Obaveze za doprinose na plate i naknade plata	9.657	8.294
4. Obaveze za porez na ostala lična primanja	738	905719
5. Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	2.237	2.203
II Obaveze za zarade i naknade zarada - ukupno (1 do 5)	33.969	26.584
1. Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija	3.600	3.600
2. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	1.340	1.210
III Druge obaveze (1 do 2)	4.940	4.810
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	0	2.964
IV Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	0	2.964
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do IV)	42.269	38.828
Tekuće obaveze za porez na dobit	0	0

Obaveze za plate, naknade plata, poreze i doprinose se odnose na obaveze za platu za decembar 2023. godine.

4.12. Pasivna vremenska razgraničenja*u KM*

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Kratkoročna rezervisanja	1.631.355	1.728.065
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	1.631.355	1.728.065

Kratkoročna rezervisanja se odnose na rezervisanje za štete u sudskom sporu i rezervisanje za redovne štete, neprijavljene štete i troškove rezervisanja. Za svaku štetu vodi se analitika u knjigovodstvu i svaka 3 mjeseca vrši se novo rezervisanje i procjena.

4.13. Poslovni prihodi*u KM*

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Ostali poslovni prihodi po drugim osnovima	2.132.775	2.471.502
I Drugi poslovni prihodi - ukupno	2.132.775	2.471.502
II Poslovni prihodi - ukupno	2.132.775	2.471.502

Ostali poslovni prihodi po drugim osnovima

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prihodi od doprinosa u Fond za naknadu štete	905.000
2.	Prihodi od članarina za troškove poslovanja Fonda	600.000
3.	Prihodi od regresnih potraživanja iz tekuće godine	557.236
4.	Prihodi od regresnih potraživanja iz ranijih godina	9.598
5.	Prihodi od reosiguranja	60.940
U k u p n o		2.132.775

4.14. Ostali poslovni prihodi i prihodi od pridruženih preduzeća*u KM*

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Dobici od naplaćenih ranije otpisanih potraživanja	213.483	80.112
2. Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi	290.171	281.639
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 2)	503.654	361.751

Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi se odnose na prihode od ukidanja rezervacija za štete.

4.15. Finansijski prihodi*u KM*

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Prihodi od kamata od nepovezanih lica	129.389	123.077
I Finansijski prihodi - ukupno	129.389	123.077

Prihodi od kamata od nepovezanih lica se odnose na prihode od obveznica (119.904 KM) i prihode od oročenih depozita kod banaka (9.486 KM).

4.16. Poslovni rashodi

u KM

Opis	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	7.883	8.756
2. Troškovi goriva i energije	13.436	13.012
I Troškovi materijala - ukupno (1 do 2)	21.319	21.768
1. Troškovi bruto plata	291.805	335.048
2. Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	84.957	0
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	91.196	90.849
II Troškovi bruto zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	467.958	425.897
1. Troškovi transportnih usluga	12.316	10.644
2. Troškovi usluga održavanja	2.743	2.066
3. Troškovi zakupa	5.357	5.346
4. Troškovi ostalih usluga	29.150	22.167
III Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 4)	49.566	40.222
IV Troškovi amortizacije	15.988	15.780
V Troškovi rezervisanja	1.407.347	1.167.437
1. Troškovi neproizvodnih usluga	33.380	29.437
2. Troškovi reprezentacije	7.277	6.527
3. Troškovi premije osiguranja	3.835	3.813
4. Troškovi platnog prometa	3.859	3.430
5. Troškovi poreza	548	354
6. Troškovi doprinosa	366	328
7. Ostali nematerijalni troškovi	53.982	56.413
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 7)	103.245	100.301
VII Poslovni rashodi - ukupno (I do VI)	2.065.425	1.771.406

Troškovi goriva i energije

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Gorivo	5.752
2.	Grijanje	5.446
3.	Električna energija	2.238
U k u p n o		13.436

Ostali lični rashodi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Naknade za Upravni odbor	84.957
2.	Prevoz zaposlenih	3.095
3.	Troškovi službenog putovanja	3.144
U k u p n o		91.196

Troškovi ostalih usluga se odnose na usluge po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima.

Troškovi rezervisanja

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Troškovi likvidiranja redovnih šteta tekuće godine	867.487
2.	Troškovi rezervacije za štete i rente	492.753
3.	Troškovi likvidiranja sudskih sporova tekuće godine	29.726
4.	Troškovi reosiguranja po štetama	7.440
5.	Troškovi rezervisanja za naknadce zaposlenih (MRS 19)	4.230
6.	Ostala rezervisanja	5.712
U k u p n o		1.407.347

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na troškove za sudske takse.

4.17. Ostali poslovni rashodi i gubici od obezvređenja stalne materijalne imovine

Opis	u KM	
	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
1. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	399.411	544.649
I Ostali rashodi - ukupno	399.411	544.649
1. Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	2.113	19.941
II Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	2.113	19.941
III Ostali poslovni rashodi - ukupno (I do II)	401.524	564.590
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika	0	0
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	0	0
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih godina	0	0

Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca se odnosi na rashode otpisa regresnih potraživanja na osnovu odluke o usvajanju popisa (veza napomena broj 1.3).

4.18. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova dostavljenih od strane Fonda na dan 31.12.2023. godine u toku je 55 sudskih sporova u kojima je Fond tužena strana ukupne vrijednosti 852.391 KM, za koje Fond procjenjuje da presuđeni iznosi u sudskim sporovima neće prijeći iznos rezervisanja koja su formirana po ovom osnovu (veza napomena broj 4.12).

4.19. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Fond tokom 2023. godine nije imao kontrolu od strane nadležnih institucija.

4.20. Naknadni događaji

Prema obrazloženju ovlašćenog lica Fonda, nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.